

**10.4.2 Inleiding tot New Age (nieuw tijdperk). Holistisch fenomeen.
p. 99 tot 155.**

Het New-Agevraagstuk.

Bibl. st.: *L'ère du verseau (Pourquoi tout va profondément changer)*, in *L'autre monde*, Paris, hiver 1994 / 1995.-

I.p.v. 'geleerde' uiteenzettingen over Nieuw Tijdperk, kiezen wij opzettelijk een bijzonder nummer van een tamelijk bekend blad dat typisch New Age is. Immers veel te veel intellectuelen - rationalisten, katholieken en zo meer - schrijven over iets dat zij maar van buiten uit kennen. Dezen vallen onder het adagio "Worüber man nicht reden kann, darüber soll man schweigen".

Het hoofdthema is "de overgang van een tijdvak naar een ander". En wel als gebaseerd op "de aantrekking van de zon en de maan uitgeoefend op de aarde alsook op de beweging van de aarde in de kosmische ruimte". Dit sterrenkundig fenomeen is gebaseerd op de bijna onwaarneembare verplaatsing van het lentepunt (precessiebeweging der nachteveningen).- Tot daar reine astronomie.

Het lentepunt, d.i. de plek waar de zon opgaat op het ogenblik van de lentedachtevening, doorloopt een dierenriemteken - steeds vanuit onze aarde, geocentrisch dus, gezien - in min of meer 2.160 jaren. Bijgevolg het doorloopt de 360 graden van de gezichtseinder in 25.920 jaren.

Hiparchos van Nikaia (Grieks astronoom) ontdekte de beweging in -128. Het vissentijdperk begon in het jaar 1 van onze tijdrekening en zou eindigen in 2.160. Aldus een mening. Het tijdperk van de waterman - aquarius - volgt daarop en luidt zich stilaan in. Dat is dan "het nieuwe tijdperk" of New Age (Nouvel Age in het Frans).

Het hele bijzondere nummer van *L'autre monde* staat of valt met de bewering - het axioma - dat aan de verschuivingen van het lentepunt verschuivingen in de menselijke cultuur beantwoorden. "Volgens sommigen sedert zowat twee eeuwen en volgens velen - hun aantal neemt toe - sedert een goede eeuw is de kosmische fase ook een werkelijkheid eigen aan de geschiedenis der mensen" (*R. Amadou, L'ère du verseau (Mythe et réalité)*, in: *L'autre monde*, p. 60).

M.a.w.: hier gaat de wetenschappelijke sterrenkunde, over in de omstreden astrologie of sterrenwichelarij.

Het hele nummer tracht elementen uit onze cultuur (techniek, geneeskunde, bio-communicatie, genetische manipulatie, wetenschappen, religies, mythen, 'goeroes' e.d.m.) aan te wenden om die typisch astrologische stelling waar te maken.

Occultisme (hermetisme, esoterisme).

Deze termen zijn in omloop. De enen vereenzelvigen ze; de anderen niet -- Dr R. Frétigny, *Les sciences occultes*, in: M. Verneuil, *Dictionnaire pratique des sciences occultes*, Monaco, 1950, 11/41, meent dat het occultisme de 'primitieve' - verwarde, ondoordachte - vorm van hermetisme is dat hij definieert als het occultisme voor zover het op inwijding steunt

Beide - occultisme en hermetisme - zijn dan twee vormen van esoterisme, d.i. het voorbehouden van wat occultisme en hermetisme als object hebben, aan strikt-ingewijden.

Opm.-- Dit alles vanaf +/- 1880.

'Wetenschap' -- Frétigny weet natuurlijk dat de term "occulte wetenschappen" niet in de zin van de rationalistisch opgevatte term 'wetenschappen' te verstaan is. Zijn preciseringen omtrent het verschil zijn nogal aarzelend. Wetenschap voorziet. Wetenschap boekt resultaten. Ziedaar de twee opvallendste kentrekken die hij meent te moeten aanhalen.

Vijf domeinen (objecten). -- In die occulte wijsheden (een betere tem dan 'wetenschappen') ziet Frétigny vijf types.

1. De strikt wetenschappelijke richting.-- Van b.v. de traditionele astrologie (waarvan hij, o.c., 35, zegt dat "geen twee astrologen het eens zijn inzake de duiding van een thema waarbij het altijd intuïtie is o.g.v. een menigte voorschriften") wil de wetenschappelijk-astroloog tot een strikt wetenschappelijke astrologie komen.

2. De psychische richting. -- Deze neemt als object de studie van de paranormale vermogens. Daarin, met M. Verneuil, meent hij dat de mantiek, het vermogen te zien, centraal staat.

3. De mantische richting.-- Dat lijkt - de tekst van Frétigny is duister - de mantiek te zijn voor zover steunend op een onderbouw ('support') die aanleiding ('prétexte') is tot 'zien'. Zo b.v. bij het pendelen.

4. De magische richting. -- Deze neemt als object het (willen) inwerken op iets (mens, voorwerp) met occulte middelen.

5. De filosofisch-religieuze richting.-- Deze tracht - b.v. uitgaande van de traditionele mythen - tot een soort metafysiek of ontologie van het heelal te komen met inbegrip van wat de "occulte wetenschappen" of al thans praktijken ons kunnen leren.

Besluit. -- Het esoterische domein is zo ingewikkeld dat iedere indeling mank gaat. Maar ... beter met een verbeterbare indeling werken dan met geen indeling. Er is immers zo een begin van ordening.

Le matin des magiciens.

Bibl. st.:

-- J. Bergier, *Je ne suis pas une légende*, Paris, 1977, 203/211 (*Le matin des magiciens*); -

-- J. Dumur, *Entretiens avec Jacques Bergier (Le dernier des magiciens)*, Lausanne, 1979, 53s..

-- Met Louis Pauwels schrijft Bergier 'Le matin des magiciens' dat in 1961 verschijnt. Sindsdien werden ruim twee miljoen exemplaren verkocht (waarvan ruim vierhonderdduizend in de Sovjet-Unie).

Terloops: Bergier spreekt elf talen waaronder Hebreeuws en Russisch. Was op zestienjarige leeftijd prof aan een universiteit. Hij is bovendien snellezer.

“Al wat *Le matin des magiciens* vertelt, is waar maar geeft verre van alles weer”.- Inderdaad: het boek onthult zeldzame dingen. Wij laten Bergier aan het woord.

Na wereldoorlog II (1940/1945) hebben alle regeringen die Hitler bestreden, mij haar “FF-dossiers” laten raadplegen. “FF” is de verkorting van het Engels “*File and Forget*”: “Plaats in een dossier en vergeet”.

Zo'n dossiers behandelen dingen die men niet begrijpt. Alle regeringen hebben er en ik ben één der zeldzamen die ze alle heb kunnen raadplegen.

Gevolg: dat maakt heel wat inlichtingen uit!-- Ik heb immers onder wereldoorlog II een aantal diensten bewezen. Daardoor kon ik de kopstukken der inlichtingendiensten als mijns gelijken behandelen.-- De FF behandelen eigenlijk dingen die niet landsverdediging aangaan en dus heeft iedereen me ze laten raadplegen. Zij bevatten werkelijk bevreemdende dingen. Daarin heb ik de stof gevonden voor *Le matin des magiciens* en ... voor omtrent vijftien andere boeken.

Opm.-- Een aantal lezers/ lezeressen beweren dat *Le matin des magiciens* fantastische dingen verkoopt. Bergier die dat weet, reageert met zijn ware bronnen aan te halen.

Een wereldsucces.-- *Le matin des magiciens* is één der basiswerken van New Age.- - “Waart gij een half uur eerder aangekomen, dan hadt gij een jonge man drie dozijnen van *Le matin des magiciens* zien kopen om ze aan zijn vrienden uit te delen” zei de directeur van Brentano's, Fifth Avenue, New York, afdeling pockets, tot Bergier.

Een Russisch astrofiscus organiseerde gespreksgroepen om over het boek te discussieren zodra uittreksels in Russisch verschenen waren in *Wetenschap en religie* (een Sovjet-tijdschrift).

Een goeroe.

Bibl. st.: A.J.D., *Le mahatma Agoumya Paramahansa et ses pouvoirs occultes*, in: *Revue de monde invisible* 1907/1908, 126/130.

Wij kiezen opzettelijk oudere voorbeelden om te bewijzen dat de problematiek van het occultisme vooral sedert de tachtigerjaren van de 19de eeuw inzette en niet dateert van een eeuw later met New Age.

Steller haalt *The Progressive Thinker* (Chicago) aan, die een lang artikel besteedt aan een Hindoe die in New York ophef maakte. Paramahansa is goeroe, wijsheidsleraar. Het heet ‘mahatma’ (letterlijk: maha, grote, atman, ziel), een titel voorbehouden aan “grote meesters” in het Oosten. Denken wij aan mahatma Gandhi b.v.. -- Paramahansa is thuis in de Veda’s, de heilige Schriften in India.

The thinker.-

Hij was nauwelijks in New York aangekomen, toen een arts - een gekende - hem een onderhoud vroeg: hij wou de macht die Paramahansa beweert te hebben over zijn polsslag, toetsen. Uit eerbied voor gemeenschappelijke vrienden ontving de goeroe de arts. Hij legde zijn hartslag stil. Totdat de sceptische arts - verschrikt - hem smeekte daarmee niet verder te gaan uit schrik dat hij zich de dood zou aangedaan hebben.-- Dat amuseerde de goeroe zeer.

Waarop de goeroe.-- Zijn wil was ‘absoluut’. Hij werkte samen met “een kracht die alles in deze wereld beheerst”. Dankzij “de bron van het weten” staat alle kennen voor hem open alsook alle macht dankzij “de alom aanwezige wil”. -

Opm. -- Dergelijke abstracte begrippen worden wel eens meer door oosterse denkers gehanteerd. Zij blaken van ontoetsbaarheid.

The thinker.-

Het Chicago-blad legt een harmonie der tegengestelden bloot. Enerzijds gedraagt hij zich, binnen zijn demonstratief optreden met een ‘oosterse’ kalmte en innerlijke vrede. Maar anderzijds is hij “aan verschrikkelijke woede-aanvallen onderhevig zodra er een .. schijn van miskenning van zijn ‘waardigheid’ aanwezig is. Met name: een vriend van steller van het artikel in *The Thinker*, die één van zijn leerlingen is, vertrouwt hem toe: “Terwijl hij voor de buitenstaander eruit ziet als iedereen, nl. prikkelbaar en rusteloos, blijft zijn innerlijke vrede rein en zuiver (...)”. Zo’n gedrag is maar begrijpelijk voor degenen die zijn graad van wijsheid bereikt hebben (zegt de leerling).

Castaneda. De 'goeroe' van New Age.

Carlos Castaneda (1925/1998) was Braziliaan maar week uit naar de VSA. Studeerde etnologie aan de universiteit van Los Angeles.

1968.-- Met een boek - *Het duivelskruid en de kleine rook* - werd hij ineens wereldberoemd. Het is het 'verhaal' van zijn ontmoeting met een oude Indiaan in Mexico, Juan Matus, die hem inwijdde in een meer dan tweeduizend jaren oude occulte wereld d.m.v. hallucinogene drugs. Hij 'zag' doorheen vervoeringen en panieken b.v. reusachtige insecten of veranderde in een raaf.

Hij drong in ons Nederlandstalig gebied door o.g.v. *C. Castaneda, De lessen van Don Juan*, Amsterdam, De Bezige bij, 1972, en id., *Een aparte werkelijkheid*, in 1973.

Opm.-- In bepaalde groepen van Indianen stond de kennis en de teelt van drugs-bevattende stoffen op een zeer hoog peil (vgl. *Furst, Flesh of the Gods*). Men verwarre dus niet het gebruik van psychedelische werkstoffen met een 'primitieve' of zelfs ontaarde levenswandel. Daarvan gaat Castaneda door als één van de bewijzen.-- Wat niet belet dat *Timothy Leary, De psychedelische ervaring*, Amsterdam, 1969, aanleiding gaf tot voorbehoud.

M.a.w.: niet iedere 'bewustzijnsverruiming' o.g.v. b.v. de amanita muscaria, nachtschade, doornappel, papaver e.d.m. staat borg voor enkel hoogstaande ervaringen, zgn. piekervaringen.-- Castaneda in alle geval ziet er de "hoogste graad van wijsheid en weten" in, die hem "verscheidene toestanden van "de aparte werkelijkheid" leerden kennen.

Onthaal.-- Dankzij de psychedelische (letterlijk: toestanden der ziel (psuchè) tonende (dèloo)) generatie of liever laag bij de beatniks en de hippies der zestigerjaren werd Castaneda een bestseller. Hij heeft miljoenen aanhangers de wereld rond. Na 1968 ging hij met experimenteren door en publiceerde nog negen boeken, vertaald in 17 talen.

Zijn antropologische collega's echter vonden er een mengsel van etnologie, paranormologie en boeddhisme in. Meer nog: zij vonden nooit de Yaqui-indiaan Juan en beschuldigden hem van fictie.

"De dood is de grootste vorm van vreugde. Daarom stelt men de dood uit tot op het levenseinde" zei Castaneda. Hij stierf zoals hij leefde: teruggetrokken, geheimzinnig, mysterieus. In Californië. Zijn as werd in de Mexicaanse woestijn verstrooid.

“Geen religie. Wel spiritualiteit” (Paulo Coelho).

Bibl. st.: Paulo Coelho, in: *Le courrier de l’Unesco* 1998: mars, 34 / 37.--

Wij vatten het interview samen.- P. Coelho, *L’alchimiste*, Paris, 1992, van de Braziliaanse schrijver Coelho, is een wereldsucces geworden met zijn tot op heden zowat tien miljoen exemplaren. Samen met de daarop volgende werken (o.m. de geromanceerde biografie van de profeet Elias (*1 Kon. 17/19*) in *La cinquième montagne* (1998)) heeft dit hem (nov. 1997) gebracht tot “bijzonder raadgever (inzake “Wegen van het geloof” (vooral inzake religie-oorlogen))” van de algemene directeur van de Unesco.

1. De ‘existentialistische’ vrijheid van de gewezen hippie en gauchist.

Rebellie - niet voor het hele leven of zonder voldoende reden of rem, wel tegen de vrees voor iedere verandering die het banen van de individuele weg afremt - is het hoofdmotto van Coelho.

‘**Existentialistisch**’ is vrijheid voor zover - zoals J.-P. Sartre indertijd voorstond - de mens als wezenlijk vrij wezen gedefinieerd wordt. Wat ertoe aanzet de geworpenheid, d.i. de feitelijke situaties die onze bestaanswijze definiëren, welbewust te trachten te relativieren om zich ertegenover ‘vrij’ te weten.

De strijd, door dat type van vrijheid te voeren, begint in het eigen gezin: “Mijn moeder heeft zich altijd verzet tegen mijn persoonlijke lotsbestemming”. -- “Ik ben door de jezuïeten opgevoed. Dat is de beste manier om het geloof totaal te verliezen omdat God u opgelegd wordt. Ik heb het katholieke geloof verlaten uitgerekend omdat het mij opgelegd werd”.

Opm.-- Wie herinnert zich hierbij niet de levensloop van talloze jongeren, inzonderheid die van rock- en pop figuren? Hiermee baadt Coelho in het anarchistisch klimaat van heden.

‘**Religie**’. -- Coelho heeft zo zijn eigen definities.-- ‘Religie’ is, in zijn taalgebruik, enkel het collectief aspect van zijn ‘spiritualiteit.

Op zekere ogenblikken voelt men een behoefte aan b.v. in groep bidden of aanbidden. “Doch het is niet die religie die ons de weg naar God toont”. “Volgens de Bijbel behoort men God als Vader te aanvaarden. Ik ben er eerder toe geneigd tegen hem te vechten (...) om beetje bij beetje tot bij hem te geraken”.

Besluit.-- Men ziet het: het typisch moderne individualisme (weliswaar in de postmoderne graad ervan) is hier aan het werk.

2. De spiritualiteit van “de alchemist”.

Volgens één duiding is de traditionele alchemist weliswaar met b.v. metalen bezig buiten hem om ze om te vormen terwijl in feite het om de omvorming van hemzelf gaat. Coelho zegt dat de basisstructuur van *De alchemist* door hem aangetroffen werd in Duizend en één nachten: een held zoekt ver van zichzelf weg een verborgen schat om deze te langens laatste in zichzelf te (her)vinden.-- Dit model draagt Coelho over op ‘spiritualiteit’, d.i. de individuele religie.

De individuele ‘legende’ (zo zegt hij het) volgen.-- In eerder magisch-poëtische taal brengt Coelho in het boek ons vier hoofdthema’s bij.

1. De individuele legende.-- Dit is buiten de rabbijn, de imam, de priester om op eigenmachtige wijze “de transcendentie” (versta: het heilige) of ‘God’ (wat dat in de vage taal van Coelho ook mag zijn) zoeken.

2. De wereldziel.-- De wereld is meer dan wat b.v. louter fysische wetenschappen zien. Hij is een alomvattend ontastbaar geheel, d.i. de wereldziel.

Opm.-- Hiermee gebruikt Coelho een traditionele term die eigenlijk het alom aanwezige fluïdum in de kosmos aanduidde. Meteen is dit de naam voor zijn holisme.

3. De taal der tekens.-- De ‘droom’ die ieder van ons met de wereldziel ‘verbindt’, kan zich voeden aan de tekens waarmee de weg tot ‘God’ is bezaaid. Tekens die ons direct contact met ‘God’ verzekeren.

4. Het eigen hart volgen.-- Geleid door de droom die ons met het geheel verbindt, is het noodzaak de eigen individuele weg te volgen.

Ziedaar - in de hem eigen termen, zoveel mogelijk - wat Coelho aan boodschap te bieden heeft. Hij heeft, als anarchistisch schrijver, afkeer van mensen die zich in een veilige sociale positie laten vastroesten en het geheel waarin zij eigenlijk leven als spirituele mensen, ‘vergeten’. Hopelijk doet hij dit niet als raadgever bij de Unesco!

Opm.-- Als Bijbels gelovigen kunnen wij verwijzen naar *Jer. 31: 29/34*, waar de grote profeet een tijdperk voorspelt waarin de mensen God direct (zonder religie-leraars) zullen kunnen ‘kennen’ (d.i. intiem omgaan),- doordat God zelf in hun ziel zelf aanwezig zal zijn. Had Mozes, vóór hem, niet reeds uitgeroepen: “Ach! Kon heel het volk maar profeet (intiem vriend van God) zijn doordat God het zijn ‘geest’ (levenskracht, eigen aan al wie intiem met God omgaat) schenkt”? Wat ook *Joël 3:1/2* zegt.

Alchemie (alchimie).

Bibl. st.:

- J. Bergier, *Je ne suis pas une légende*, Paris, 1977, 167/180 (*La sainte alchimie*);
- J. Dumur, *Entretiens avec Jacques Bergier (Le dernier des magiciens)*, Lausanne, 1979; 70ss. (*L'alchimie*).

De alchemie lijkt een oeroude natuurkundige activiteit geweest te zijn die haar 'geheimen' goed wist te bewaren. Wij beperken ons tot J. Bergier (1912/1978), afgestudeerde van de Faculté des sciences en de Ecole nationale supérieure de chimie, thuis in vorserswerk (1947: eerste brevet inzake elektronische afkoeling van kern-zuilen).

1938.-- Helbronner overtuigt de zeer sceptische Bergier, die alchemie 'bijgeloof' heette, van de werkelijkheid ervan door naar het Genootschap der Negen Onbekenden in India te verwijzen die aan Yersin de formule en de stalen van serums tegen pest en cholera bezorgd hadden. Bergier begeeft zich daarop aan alchemie (leert o.m. Fulcanelli kennen).

Bergier: de alchemie is een echte wetenschap in de zin van "activiteit inzake materie en energie, formuleerbaar in structuurformules en voor toetsbare voorspellingen vatbaar".

"Ik had een algemene theorie omtrent de alchemische ervaring uitgewerkt. De Tsjechische Academie voor wetenschappen nam ze over die het noodzakelijk katalytisch (scheikundig proces beïnvloedend) product ("de filosofale steen") aanmaakte en opstuurde.- Ik deed de proeven over: ik vormde natrium (Na), in gewoon keukenzout, om in een zeldzaam metaal beryllium (Be, vroeger glucinium).-- Na zes maanden van zo'n proces besloot ik: beryllium is het basisbestanddeel van smaragd (emerald). Het basisdocument van de alchemie heet "De tafel van smaragd". - Wat verklaart dat de oude Egyptenaren helmen hadden in berylliumbrons".

Bergier.-- Hij verwijst naar de golfmechanica die stelt dat een natuurkundig iets niet op gewone wijze kan gelokaliseerd worden: zo b.v. elektronen buiten het atoom bevinden zich eveneens binnen de kern. Gevolg: d.m.v. scheikundige bewerkingen kan men de kern omvormen (Mössbauer).

Opm.-- Goud aanmaken op alchemische wijze valt veel te kostelijk uit: het is simpeler het in de natuur op te sporen.

Levenselixir.-- "Zoiets bestaat zeer waarschijnlijk. Eugène Consiliet beweert dat hij 'onsterfelijken' o.g.v. zo'n door de alchemisten begeerd elixer ontmoet heeft". Aldus Bergier.

Bio-energie.

Bibl. st.: G. Hadjo/ R. Sünder, *La nouvelle frontière de l'invisible*, Paris, 1991.

De bio-energetiek bevindt zich op het snijpunt van al wat occulte materie, energie en informatie geldt, enerzijds, en, anderzijds van de gevestigde natuurkunde.

Het Kirlian-effect. -- Bekend is, in beperkte open middens, het voorval.

1939.-- In Krasnodar herstelt de Russische elektricien Semyon Kirlian de elektriciteit in een ziekenhuis. Vanuit de pas herstelde hoogfrequente generator doorvaart hem plots een ontlading. Zij deert hem in niets maar ontwikkelt een bundel kleurige stralingen.-- De dag daarop doet hij het experiment over: op een fotografische plaat legt hij zijn hand. 's Avonds stellen hij en zijn vrouw Valentina vast dat de hand perfect is afgebeeld maar met een stralingengordel omgeven.-- Later proberen de Kirlian's het uit met bladeren van planten b.v..

Bio-energie.-- Deze 'elektronfotografie' (Navratil in 1889) legt een soort wetmatigheid bloot: "Een biologisch lichaam (plant, dier, mens), indien gesitueerd binnen een elektromagnetisch veld (geproduceerd door een elektrische generator), werkt in op de stralingen ervan".

Modulering.-- De stralingen verschillen al naar gelang van de toestand van het biologisch lichaam. Inzake mensen: goede of slechte gezondheid, psychisch evenwicht of onevenwicht, volkomen kalmte of gemoedsschok, verliefdheid of niet e.d.m. doen de omvang, de kleuren en de richting der stralingen verschillen ('modulering').

Informatie.-- Ofschoon de wetmatigheden van enkeling tot enkeling kunnen verschillen - éénzelfde rode kleur b.v. kan bij het ene individu iets anders betekenen dan bij een ander - , toch - mits deskundig geduid - verschaffen de bio-energetische foto's echte informatie.

Onthaal.-- De gevestigde vakwetenschappers - op uitzonderingen (Rémy Chauvin b.v.) na - beschikken niet over de nodige openheid van geest (= de noodzakelijke en voldoende axiomata) om de bio-energetische fenomenen werkelijkheidsgetrouw te duiden (o.c., 20/24). Wel kennen de VSA en de gewezen Sovjet staten baanbrekende figuren en instituten (vaak niet ver van de staatsveiligheden) die aan - wat Angelsaksers heten - "bioenergetic analysis" doen.

Sovjetwetenschappers en inwerken op dieren en mensen.

Bibl. st.: J.P. Girard, *Psychic, Le pouvoir de l'esprit sur la matière*, Paris, 1996, 193.

Steller, een zeer begaafd psychokinetisch baanbreker, bevindt zich in Bratislava (juni 1983) te midden van sovjetwetenschappers. Onder wie Yuri Sjestov.

In een hospitaalcentrum werd het effect van elektromagnetische stralingen op het bewustzijn onderzocht. Met een oscillator met eigen frequentie (18 kHz (kilohertz)), gemoduleerd door verschillende soorten onvoorzienbare geluiden.-- Indien men dat apparaat in de nabijheid van patiënten brengt, veroorzaakt het in hen wat op religieuze of mystische ervaringen lijkt.

Indien men met een elektromagnetische generator inwerkt op ratten, komt men ertoe **a.** ervoor vatbare ratten hartcrisissen te bezorgen, **b.** bij van zuurstof beroofde ratten hypoxie (zuurstofgebrek) te verminderen. Meteen verneemt Girard dat gelijkaardige experimenten met succes uitgevoerd werden op mensen die men aan hevige elektrische schokken onderwierp.

Beïnvloeding via paranormale weg van politieke leiders.

O.c., 184/185.-- Op 04.10.1985 vroeg men Girard op Mikhail Goroatsjev (toen algemene secretaris van de Russische communistische partij) die op die dag in Parijs was, d.m.v. paranormale inwerking gunstig in te werken op afstand.

“Ik weiger.-- Desniettemin vraagt men mij hetzelfde op 20.11.1985, toen M. Gorbatsjev Ronald Reagan, toen president van de VSA, in Genève ontmoette. Nieuwe weigering. Het betrof een gezamenlijke inwerking van meerdere ‘psychics’ (*opm.:* Engels voor paranormaal begaafden) in Europa en de VSA.

Het lijkt erop dat, indien men zich tot de feiten beperkt, die inwerking gelukt is. Met name: een analyse van Gorbatsjev's gedrag in de loop van de weken daarop verraadt een echte gedragsverandering die toentertijd weinig voorzienbaar was. De geschiedschrijving zal het element ‘psychic’ moeten uitmaken”.

Opm.-- Wat Girard, die er iets van afweet, telkens weer opvalt, is dat de staatsveiligheden - KGB en CIA o.m. - zich intensief met paranormologie op wetenschappelijk niveau bezighouden en vooral met de wijze waarop op mensen via die wegen kan ingewerkt worden.

Transpersonale psychologie.

Bibl. st.: E. Pigani, *Interview (Stanislas Grof, La dimension spirituelle de la psychologie)*, in: *Psychologie* 65 (1989: mai), 22/25.

New Age verruimt het bewustzijn. Maar dit stelt een ‘verruimde’ psychologie voorop. Eén voorbeeldje.

Opm.-- Praag 1956: Dr. St. Grof onderzoekt de werkingen van psychedelische drugs (‘psychedelisch’, o.g.v. drugs verruimend).

1967/1973 in Spring Grove Hospital (Baltimore, VSA): als verantwoordelijke inzake psychiatrische vorsching zet Grof het onderzoek voort.-- Met een groepje beroepspsychologen (Abraham Maslow o.m.) sticht hij the Association for Transpersonal Psychology.

‘Transpersonaal’

1. ‘Persoon’, is hier - niet zoals bij de personalisten maar - in de zeer enge zin van “het ik voor zover het zich situeert binnen de smalle wereld van het dagdagelijkse of eenzijdig rationele bezig zijn” gebruikt. Grof’s psychologie overschrijdt dit en dus heet ‘trans.personaal’ het enge ik van alle dagen overschrijdend.

2. De gevestigde - erg rationalistisch - verlichte psychologie (psychiatrie psychotherapie) - staat ‘exclusief’ t.o.v. al wat de horizon (versta: de axiomata) van de moderne, seculaire valwetenschappen overschrijdt of geraakt hoogstens tot een ‘reductieve’ i.p.v. een ‘instauratieve’ duiding ervan. De transpersonale psychologie is inclusief: zij staat open voor:

a. natuurwetenschap (kwantatheorie (Planck), relativiteitstheorie (Einstein))-- moleculaire biologie en genetica,-- informatie- en communicatiewetenschappen,-- ecologie,

b. maar ook voor paranormologie en mystiek.

Grof: “Net zo goed als de mystici kunnen wij uitzonderlijke peilen van bewustzijn bereiken. Zonder daardoor abnormaal te zijn” (zoals rationalisten zo gemakkelijk beweren).

Humanistische. ja, transhumanistische psychologie.-- De humanistisch gerichte psychologie sloot zich, vooral in Californië, in de jaren na 1960 aan bij de stromingen die de spirituele dimensie van de ziel insluiten. Van die dimensie getuigen de ASC (altered states of consciousness) als b.v. yoga, boeddhisme, soefisme (Islamitische mystiek), kabbalistiek (Joodse mystiek) e.d.m.. Wat transhumanistische psychologie geeft.

Men kan New Age niet algeheel typeren zonder bij dat type van begrip van het zielenleven stil te staan.

De occulte structuur van het (ziele)lichaam.

Bibl. st.: M. Cocquet, *Les çakras (L'anatomie occulte de l'homme)*, Paris, Dervy, 1982.

Steller voegt er de oosterse namen bij. Want het boek is een versimpelde weergave van laya yoga (yoga der chakra's).-- De oosterse term, die men meestal niet vernederlandst, betekent 'wiel', beter 'wervelkanaal' (omdat de chakra's kanalen zijn waardoorheen het (ziele)lichaam of 'schim' (ijlstoffelijk lichaam der ziel) communiceert met het heelal (in beide richtingen). Men geeft daarvan in het Oosten vaak een afbeelding, een 'padma', lotusbloem (indien actief bedoeld), nl. in de vorm van een denkbeeldige bloem

Aantal.-- Oosterlingen en Theosofen zien er zeven: kruin (coronal), voorhoofd (frontal), keel (laryngé), hart (cardiaque), zonnevlecht (solaire), heiligbeen (sacré), stuit (coccygien). Een Japanse school - shigon - slaat het heiligbeen over maar let op de schouderchakra en de chakra's in de beide knieën. Nog andere strekkingen nemen kruin en voorhoofd voor één chakra.-- Dit zijn de voornaamste chakra's. Er zijn er nog gemiddelde en lagere. Men beperkt zich vaak tot de voornaamste.

Çakra centre	Glande endocrine	«Organes physiques
SARASRARA Centre CORONAL	glande pinéale	partie supérieure du cerveau œil droit
Dijnappelkl. AJNA Centre FRONTAL	corps pituitaire	partie inférieure du cerveau nez, système nerveux
Hypofyse VISUDDHA Centre LARYNGÉ	glande thyroïde	appareil respiratoire, canal alimentaire
Schildklier ANAHATA Centre CARDIAQUE	glande thymus	cœur, système circulatoire, nerf vague
Thymusklier MANIPURA Centre SOLAIRE	glande pancréatique	estomac, foie, vésicule biliaire, système nerveux
Alvleesklier SVADHIS-THANA Centre SACRÉ	gonades, glandes sexuelles masculines et féminines	organes sexuels
Gonaden MULADHARA Centre COCCYGIEN	capsules surrénales	reins, colonne vertébrale
	Bijnieren	

Opm.-- Cocquet's schema vertoont een tweeledige miltchakra (H).

Terloops: een middeleeuws exorcisme hecht aan de milt belang.

Prana.-- Het systeem der chakra's (of shakra's) geldt als een occult ademhalingssysteem dat 'prana' ('pra', buiten, en 'na', levensadem) uitwisselt met de omgeving van het biologische lichaam, ja, met het heelal. En wel zo dat, indien b.v. een chakra niet (goed) werkt, het biologische lichaam, minstens na een zekere tijd, kwalen vertoont.

Om het heilige, object der religies, goed te begrijpen, moet men prana, alom aanwezige (godgegeven) levenskracht, vooropstellen. Zoals gezegd (in onze algemene ontologie): het is een ijle (subtiële) stof, die een eveneens ijle energie (kracht, levenskracht) is en een structuur (informatie) bevat. Helderzienden 'zien' ze. Heldergevoeligen (sensitieven) 'voelen' ze.

Opm.-- In de Bijbel komt prana ter sprake als 'ruah', gewoonlijk vertaald door 'geest' (denk aan geestrijke dranken) - *Gen. 6: 3; Gen. 6:17* - of als 'nefesjr ziel(estof) die het biologische lichaam tot een levend lichaam maakt - *Gen. 2:7* -. Zie ook *Ps. 6:5* en vooral *Ps. 16 (15):10*. In *Wijsh. 12:1* luidt het: "Uw onbederfelijke 'geest', levenskracht, bevindt zich in alle dingen". Ons zielenlichaam 'ademt' letterlijk in Gods alom aanwezige levenskracht of "heilige geest".

Het zielenlichaam beheerst het biologische lichaam.-- Cocquet, o.c., 14, zegt dat de chakra's o.m. het endocriene klierenstelsel beheersen, d.i. tot stand brengen en gezond moeten houden. Of ook het zenuwstelsel, zoals hij beweert, datzelfde systeem beheerst, laten wij voor zijn rekening. Wel is er beïnvloeding natuurlijk.

Zielelichaam en bewustzijn.-- Levenskracht is beïnvloedbaar door ons denken, -- bewustzijn, aandacht (intentionaliteit). Vooral in de zin van "positief denken". Het oosterse samayamasysteem omvat trataka, het leren de aandacht op één gegeven richten. Dit ontwikkelt zich drieledig dharana, de versterkte graad van trataka, -- dhyana, de mediterende stap ervan,-- samadhi, de hoogste graad van mediterend bewustzijn.

In de verbinding van laya yoga (bewustzijnsoefening) en tantra (seksuele meditatie) stijgt de levensenergie van het geslacht, kundalini, omhoog.

Opm.-- Ons westers zich versterven (ascese) en mystiek (mediterend doordringen tot de andere wereld) betreffen hetzelfde zielelichaam maar bij ons werd daar zo goed als nooit verder op ingegaan.

Beendermagie(en).

Bibl. st.: *M. Chia/ M. Chia, Nei kung de la moelle des os*, Paris, Trédaniel, 1991 (het Amerikaans origineel dateert van 1988).

Nei kung is een taoïstische methode waarvan de oorsprong teruggaat op de VII-de eeuw voor Christus in China (Laotse).-- “Nei kung” betekent “met de innerlijke energie te werk gaan”. In het Chinees “met tsji (sji, shi) werken”. De levensenergie in en rondom ons staat centraal. Ademhalingsoefeningen zijn er niet bij. Wel bewustzijnsconcentratie, voorstellingen koesteren samen met - typisch voor beender(merg)-magie - diepgaande kennis (liefst wetenschappelijk) en aanvoelen van lichamelijke en zielenprocessen, -- vooral voor zover het beendermergstelsel op het spel staat.

Opm.- Wij laten een heel stel meningen der beide stellers voor hun rekening en beperken ons tot het voor ons, westerlingen, zinnige.

Iets over het beenderstelsel.—

Beenderen als zeer doorlatend ‘ademen’ o.m. zuurstof, voedsel, bloed maar ook levensenergieën in en uit. Dit doorheen huid, spieren, pezen.-- In de eerder ‘lange’ beenderen - armbeenderen, dijbenen, scheenbenen - ontstaan rode bloedcellen. In de eerder ‘korte’ beenderen - schedel, schouderbladen, borstbeen, bekken - ontstaan witte bloedcellen. Beide soorten worden in het merg aangemaakt.

Beenderen, indien gezond, bevatten meer rood merg dat bloedcellen aanmaakt, terwijl het gele merg vet aanmaakt. Het ‘vet’ situeert zich in het midden van een been, terwijl het rode merg zich in de beide uitersten situeert.

rood geel rood

Hoe ouder men wordt des te meer het gele merg (vet) plaats inneemt.-- De taoïsten hadden sinds lang door dat veroudering kan tegengewerkt worden door het ‘ademen’ der beenderen met het bewustzijn en diens beheersing van ‘tsji’ (levenskracht) vooral (dieet b.v. heeft natuurlijk ook belang) te beïnvloeden. Dat uitgerekend is het axioma.

O.c., 26s., zegt: “De verzorging van de levenskracht is het hoofddoel van tao (Chinees: ‘daoe’, ‘daü’) voor zover genezend”. Met de innerlijke kracht te werk gaand (nei kung) wordt dit axioma op het beendermergsysteem geconcentreerd. Zo dat meer rood merg aangemaakt wordt en gele merg vermindert.-- Verder gaan wij daar hier niet op in gezien de zeer ingewikkelde methode(s). Hier gaat het om ‘het principe’ of axioma.

Holistische geneeswijzen.

Bibl. st.: J. V.- Manevy, *Nouveau (La médecine holistique)*, in: Vital (Paris 106 (1989: juillet), 45.--

“Gedurende de voorbije lente was de holistische geneeskunde voorpaginanieuws. Vooral op “le Congrès des médecines douces de Lausanne” (Mednat). Ook n.a.v. le Salon des médecines douces de la Porte-de-Versailles (Paris) Maar het blad vertelt meer.

De eerste holistische kliniek.-- In het kasteel van Cambous (nabij Montpellier) opende de eerste kliniek in holistische zin haar deuren.

a. Het is een feit dat “genezers/ genezeressen”, magiërs, esoterisch-verzorgers, -- kwakzalvers ook, inspelen op de klaarblijkelijke leemten van de gevestigde geneeskunde. Daarin treedt een heropleving van het obscurantisme (achterlijkheid) aan de dag.

b. Daarom grijpen echte artsen naar een uitbreiding van de geneeskundige vorming: zij worden homeopaten, acupuncturisten, mesotherapeuten, osteopaten, naturopaten, fyto- en aromatherapeuten. Zij wenden muziek licht en kleuren als therapie aan. Zij leren “de nieuwe diëtetik”. “Une médecine qui réconcilierait la science et l’ empirisme (*opm.*: voorwetenschappelijke ervaring), le rationnel et irrationnel, le savant et le mage”.

M.a.w.: de keiharde, sterk natuurkundig gerichte medische wetenschap gecombineerd met de “zachte/ alternatieve/ natuurlijke geneeswijzen”. Typisch New Age en holistisch.

Opm. -- Er zij verwezen naar *P. van Dijk, Geneeswijzen in Nederland en Vlaanderen*, Deventer, 1976-1, 1986-7.

Acupunctuur, antroposofische geneeskunde, auriculotherapie, celtherapie, chiropractie, christian science genezing, elektro-acupunctuur, enzymtherapie, gebedsgenezing (o.m. pinksterbeweging (charismatische beweging)), homeopathie, hydro- en balneotherapie, iriscopie, kruidengeneeskunde, manuele therapie/ geneeskunde, massa-ge, mazdaznan, medische astrologie, natuurgeneeskunde (een veertigtal methoden), neuraaltherapie, oosterse geneeskunde (waaronder macrobiotiek, shiatsu, drukpuntmassage, yaya, do-in, tai tsji), paranormale geneeskunst, voedingstherapieën (o.m. moerman en vele andere vormen), volksgeneeskunst, yogatherapie,-- een verzamel-hoofdstuk waarin b.v. ayurveda, sofrologie, autogene training, Tibetaanse geneeskunst e.a. ter sprake komen.

Een merkwaardig procent der bevolking raadpleegt én medische wetenschappen én alternatieven.

Feng shui (ruimte-acupunctuur).

Bibl. st.: I. Cerboneschi, *Le Feng Shui*, in: *Le Temps* (Genève) 26.03.1998. Voor een grondige studie: A. Thompson, *Feng Shui*, New York (St. Martin's Griffin).

De New-Agers voerden deze mode in de VSA in alsook enkele sterren. Niemand minder dan Bill Clinton, de president, veranderde de beroemde ovale zaal in het witte Huis volgens Feng Shui. Volgden Engeland (Feng Shui for Modern Living is het blad), Frankrijk, Duitsland, Zwitserland. Zo in Genève waar Piaget International de hoofdzetel (uurwerkmakerij) - onder invloed van de algemene directeur die vijf jaar in Hongkong woonde, "waar Feng Shui tot het dagelijkse leven behoort" feng shui inrichtte (bureeldeuren veranderen, planten plaatsen, muren verplaatsen, bureel zo plaatsen dat men het oosten aan zijn rechter zijde heeft). Zo deed British Airways nog meer: de nieuwe hoofdzetel werd radicaal feng shui ingericht (het glazen dak alleen kostte 250.000.000 pond sterling).-- Men ziet het: New Age grijpt om zich heen.

Een definitie.-- Feng Shui (uitspreken: Fong Shoi of ook Fung Shway) beantwoordt aan wat in India Vastu Shastra en bij ons geobiologie heet. De term vertaald luidt "Wind en water".-- Uw huis, uw bureel b.v. situeren zich in een (kosmische) configuratie. Wanneer uw huis of bureel niet goed gesitueerd is in die configuratie stoort dit het juiste, harmonieuze doorstromen van 'tsji' (ook: chi of shi) de alom aanwezige levenskracht. - De aarde immers is een netwerk van energiestromen - de acupunctuur leert hetzelfde maar op kleine schaal omtrent ons lichaam - die men behoort te stimuleren om tot de 'volheid' of de 'harmonie' te komen.-- Dat verhindert b.v. depressies, ruzies, slechte levens- of werksfeer.

Feng Shui gebruikt als symbolen met levenskracht mythische dieren. Zo b.v. de tijger of de draak wier aders beantwoorden aan de aardenergielijnen (denk aan de "tellurische stromen" der geo-biologen). .

Opm.-- De enen lachen er mee; de anderen nemen Feng Shui ernstig. Onder deze laatsten nemen de enen er enkel de voor westerlingen verteerbare elementen over (nogal wat architecten), terwijl de anderen er de hele religie of - als men wil - mystiek ook bijnemen en zo 'orientaliseren'. Er is dus uit het oosten meer dan yoga of acupunctuur overgewaaid.

Wat een voorwerp ‘vertellen’ (prijsgeven) kan.

Bibl. st.: A. Puharich, *Les états seconds (Biologie du paranormal)*, Paris, 1976 (// Beyond Telepathy (1962)).

“Etats seconds” betekent “paranormale toestanden” van begaafden inzake buitennatuurlijke (en - in Bijbels verband - bovennatuurlijke) vermogens. Deze kunnen ingedeeld in:

a. Paragnosie (wichelend kennen) en **b. parergie** (wichelend inwerken op materiële (en andere) dingen). Puharich, als vakwetenschapper trachtte tot een biologische theorie terzake te komen.-- Staan wij stil bij wat hij vertelt inzake psychometrie, kennis via een voorwerp, o.c., 49ss..

1958.-- Peter Hurkos (1911/1988), ooit zeeman en huisschilder, ontdekt in 1941, na een ernstige val, dat hij buitennatuurlijk begaafd is. Hij is auteur van *Psychic* (1961).-- Men legt hem een verzegelde kartonnen doos met ‘iets’ in voor. Wij vatten zijn ‘bevindingen’ enigszins verkort samen.

1. Het sprong stuk. Explosie.
2. Lang geleden. Ik hoor een vreemde taal. Het is zeer oud.
3. Het heeft iets met water te maken.-- Ik weet niet wat het is.-
4. Ik zie een donkere kleur.
5. Het is niet rechtlijnig; wel onregelmatig.
6. Het heeft de vorm van zaagtanden. Zeer scherp.
7. Drie personen hebben het in hun bezit gehad. Ik ben er zeker van dat Ducasse het niet gekocht heeft. Men heeft het hem geschonken.
8. Het was hersteld.
9. Het is een aandenken.
10. Ik ben er zeker van dat de eigenaar van deze cilinder dood is. Niet Ducasse. Die stelt het goed.

De toetsing.-- Wijlen Dr St. Smith (Univ. of Washington) schonk aan Dr Ducasse (Univ. of Brown) het object. Ducasse vertrouwde het in een hermetisch gesloten verpakking toe aan Mr. Loring om P. Hurkos te laten psychometrisch optreden. Het was een kruikje in terracotta. Gebroken maar aaneengelijmd. Afkomstig uit de puinen van Pompei dat in 79 onder de assen van de vulkaan Vesuvius bedolven werd.

Benaderend juist. Of het een kruik was, kon Hurkos niet uitmaken.- Beweren dat hij meer wist dan Ducasse, gaat niet op”. Aldus Puharich, die als hypothese stelt: Hurkos bezit het vermogen de geest van Ducasse te doen ‘trillen’ (*opm.:* informatie prijsgeven) via het voorwerp (in gesloten recipiënt dan nog) dat hij met de handen vasthield.-- Men ziet nu wat “wichelend kennen” is: het lijkt op cognitief aftasten.

'Channeling' (mediumschap)

Bibl. st.:

- E. Pagani, *Channels (Les médiums de Nouvel Age)*, Paris, 1989, 19s..
- J. Verweyen, *Die Probleme des Mediumismus*, Stuttgart, 1928, gebruikt nog het gevestigde woord 'medium' (bemiddelaar/ bemiddelares) :

“Mediumisme hetzij als algemeen occultisme hetzij als spiritisme behoort als deelfenomeen tot een strekking heden ten dage (*opm.*: 1928) die als mystiek (*opm.*: gezonde vorm van religie) of als mysticisme (*opm.*: de bedenkelijke vorm van religie) kan aangeduid worden”. Verweyen, als prof aan de Universiteit van Bonn, besteedt een uitvoerig, wijsgerig boek van hoog niveau aan het fenomeen 'medium(n)isme' of bemiddelingsrol inzake religieuze en occulte informatie. Immers 'meson', Lat.: medium, betekende tussenterm, schakel, kanaal dat verbindt. Dit laatste vindt men terug in het modewoord van New Age in 'channel' dat eigenlijk 'kanaal' betekent,

Pagani.-- Rekening houdend o.m. met Jon Klimo, *Channeling (Investigations on Recieving Information From Paranormal Sources)* (1987) definieert 'channel' (gebruiken wij voorlopig dat modewoord) als iemand die ertoe in staat is informatie (versta: inzicht, waarheid omtrent gegeven 'data') **a.** door te krijgen en **b.** door te geven die als oorsprong heeft een ander niveau van bewustzijn (besef) dan dat eigen aan onze dagdagelijkse bewustzijnsvorm. De toestand waarin een channel doorkrijgt en doorgeeft, is ofwel een trancetoestand (vervoering) ofwel een meditatietoestand waarin een channel geheten persoon zijn (gewoon) ik en diens bewustzijnsvorm overschrijdt (*opm.*: bewustzijnsverruiming) zo dat die persoon het bewustzijn van andere wezens ontmoet (ontmoeting) of zich buiten hem bevindende energiebronnen in zijn lichaam laat indringen.

Bij dit laatste is het channel het instrument, kanaal, waardoorheen energieën van buiten hem/ haar zich veruitwendigen.-

Opm. -- Wat eigenlijk ook geldt van het bewustzijn van andere wezens (die zich via het channel veruitwendigen). Zo dat medemensen - al of niet occult begaafd - informatie en energie kunnen vaststellen e.d.m..

Opm. -- Contacten met het bewustzijn van andere op aarde levende personen of met het on- en onderbewuste gedeelte van die personen horen niet bij channeling. Zo b.v. telepathisch contact.

M. a.w.: de oud-Griekse term 'apokalupsis', Lat.: revelatio, krijgt in channeling een nieuw kleedje. Typisch voor New Age.

“De kleine stem”.

Bibl. st.: Eileen Caddy, *La petite voix (Méditations quotidiennes)*, Barret-le-Bas, 1994 (// *Opening Doors Within, The Findhorn Press, The Park, Forres (Scotland)*, 1986).

Indien een punt op de aardbol in New Age ooit aantrok had (en nog heeft), dan het Schotse Findhorn, o.m. bekend en zelfs omstreden inzake zijn groentetuin die in armzalig zand tot verwondering van de omwoners toch lukte.

Doch hier gaat het om één der drie stichtende figuren: Eileen Caddy was inderdaad één der drie die de gemeenschap van Findhorn stichtten. (zij woonde er in 1994 nog steeds overigens). Adres: Findhorn Foundation, Accomodation Secretary, Cluny Hill College, Forres iv ORD, Scotland.

Een innerlijke stem.-- 1953.-- Eileen verneemt voor de eerste keer een boodschap en wel van binnen' uit. Een vreedig stemmetje in haar is de bron.-

Opm.-- Het fenomeen “innerlijke stem” is veel meer vaststelbaar dan de doorsnee mens bij ons vermoedt. De meesten die zoiets hebben, zwijgen om niet als ‘abnormaal’ of ‘opscheppend’ of zo afgemaakt te worden natuurlijk.-- Eileen zelf heet die stem “de innerlijke god(heid)”.

De boodschap.-- Het boek bevat 365 mededelingen van de stem. Goed voor een meditatie iedere dag. In een heel simpele taal. Op het eerste gezicht erg bijbels maar vatbaar door ieder huidig mens met religieuze behoeften. Daarvandaan het succes.

06.07.-- “Vestig uw geloof en uw vertrouwen in mij en besef dat ik tegenover u nooit in gebreke zal blijven of u in de steek laten”.

02. 05.-- “Zonder liefde in het hart kunt gij deze ‘geestelijke’ weg niet vervolgen, want de liefde is de sleutel”. -- Deze twee uittreksels geven de grondtoon aan: de innerlijke God(heid) en de liefde.

Holistisch.-

21.03.-- “De lente is daar. Het nieuwe tijdperk (New Age) is er”.

26.10.-- “Er is niet juist één weg die de juiste is terwijl al de andere wegen vals zouden zijn”. Wat het holistisch pluralisme vertolkt.

14.08.-- “Zoals gij met uw gaven en specifieke talenten aan het geheel bijdraagt, zo ook ieder onderdeel van de puzzel van het leven dat, eens ineengestoken, het volmaakte geheel uitmaakt”.

13.08. “Leer aan de anderen denken, met hen delen, hun bezorgen wat gij graag zoudt hebben dat zij voor u doen”.

Zelfs een sacrament kan in hoge mate afgebouwd worden.

Bibl. st.: F. Sagnard, *intr.*, *Clément d'Alexandrie, Extraits de Théodote*, Paris, 1970.

De H. Klemens v.an Alexandrië (+- 150 / 215), platoniserend kerkvader, las een werk of werken van een voor de rest onbekende Theodotos, een leerling van de Egyptische gnostieker Valentinus, wiens onderwijs zich situeert tussen 140 en 160. Klemens noteerde daar uittreksels uit, soms vermengd met eigen commentaren.

Gnosticisme.-- J. Ries, *Gnosticisme*, in: P. Poupard e.a., *Dictionnaire des religions*, Paris, 1984, 644/658, zegt dat 'het' gnosticisme of kort weg 'gnosis' (wat 'inzicht', hier zelfs "dieper inzicht" betekent) een zodanig verscheiden fenomeen is dat strikte definitie ondoenlijk is.--

Ondertussen staat vast dat:

- a. gnosis is religie maar verdiept tot het occulte domein,
- b. gnosis praktisch altijd 'antikosmisch' is (verwerping van deze duistere wereld in naam van de andere, lichtvolle wereld. Kentrekken die men ook in New Age terugvindt.-
- Lezen wij.

Uittreksel 83.-- Normaal was het met vreugde het doopsel tegemoet te gaan.-- Maar vaak dalen tegelijk met sommige doopleerlingen in het water onreine geesten (akatharta pneumata). Zij vergezellen de gedoopte en met hem ontvangen zij het merkteken (*opm.:* occult kenteken). Iets dat die geesten voortaan onbeheersbaar maakt.- Daarmee mengt zich met de vreugde vrees.-- Opdat nu alleen een reine (katharos) het water ingaat, zijn er vastentijden, smekingen, gebeden, (hand)opleggingen, kniebuigingen, want zodoende wordt de ziel uit "deze wereld" (...) gered.- De invloed der onreine geesten verklaart ook waardoor er onmiddellijk bekoringen zijn: zij ontspringen aan de bitter teleurgestelde geesten uit wier greep de ziel losgemaakt is (...).

Opm.-- Dat Theodotos als met gnosis begaafde zoiets 'ziet' (met een paranormaal zien), is binnen de gnosis normaal. Want gnosis is juist tot het paranormale uitgewerkte religie (o.m. sacrale kennis).

In alle geval: indien hij gelijk heeft dan verklaart dit het feit dat miljoenen christelijk-katholiek gedoopten van een doopselsacrament getuigen dat sterk indruist tegen de verwachtingen die de Bijbelse openbaring daarvan koestert. Het is alsof een mysterieuze factor 'x' het hele sacramentensysteem afbouwt. De ontkerstening die voor iedereen zichtbaar is, kan toch ook ergens een verklaring hebben die de sociologische overtreft.

Sjamanisme.

Bibl. st.:

-- M. Mercier, *Chamanisme et chamans (Le vécu dans l'expérience magique)*, St-Jean-de-Braye, 1987-2;

-- E. Dodds, *The Greeks and the Irrational*, Berkeley/ Los Angeles, 1966, 135 / 178 (*The Greek Shamans and the Origin of Puritanism*).

-- Zoals uit Mercier, o.c., 159/181 (*Le voyage*), blijkt, beoefent steller zelf de 'reis' (versta: zielereis of uittreding), eigen aan sjamanisme. Dat is de reden waarom wij hem bij voorkeur aan het woord laten inzake een praktijk die centraal is in New Age.

Steller haalt Ivar Lissnar, *Dieu était déjà là*, Paris, 1965, aan: "*Sjamanisme is het stel vele millennia oude kundigheden* inzake:

a. De ziel, de menselijke psyché, en

b. De uitingen van de levende natuur.

In dit heelal moet de sjamaan eerst thuis zijn vooraleer echte mirakels aan te kunnen".

M.a.w.: de magie, bewerkster van 'mirakels', heeft als oorsprong "thuis zijn in het heelal", d.i. de onderwereld, deze aarde en de hemel-ruimten.

Geografisch domein.- Noord-Siberië, waar de Siberische of Altaïsche volkeren zich situeren (Samoyeden, Toengoezen b.v.), geldt als de bakermat. Maar de Lappen, de Eskimozen, de Alaska-Indianen vertonen zeer gelijkaardige trekken terzake. Ook de Noord-Amerikaanse Indianen en de archaische stammen in Indonesië en Oceanië benaderen die religie.

Terloops: sjamanisme gaat samen met allerlei religies.

Inlijving en vervoering.-- De sjamaan/ sjamane is een 'channel', een medium.-- Bij inlijving treden geesten in het lichaam van de sjamaan. Doch, waar bij niet-ingewijden (die de keiharde toetsing overleefden maar met grote schade, gelijken daarop) zo'n inlijving op bezetenheid uitloopt, daar beheerst de sjamaan radicaal zijn ingelijfde geesten.

De geesten bedienen zich wel van hem maar misbruiken hem niet. Daarbij wordt de sjamaan begeleid door beschermgeesten.-- Bij vervoering 'reist' de uitgetreden ziel van de sjamaan in de onderwereld of in de hemelruimten (helle- en hemelvaart) b.v. om een zieke te genezen. In deze 'dissociatieve' (uiteengaande) toestand krijgt de sjamaan energieën (èn in formatie natuurlijk) die hem toelaten een zieke te (helpen) genezen. Dergelijke indrukwekkende magische prestaties werden door absoluut betrouwbare ooggetuigen (Sjirokogorov, Rasmussen b.v.) vastgesteld.

De sjamane.-- O.c., 33s.o -- De sjamanistische mythologie zegt dat de “eerste sjamaan” die op aarde verscheen, een vrouw was. Dat, oorspronkelijk, de “verwonderlijke krachten of vermogens” in de handen van het vrouwelijk element waren.

De Jakoeten, Ostiaken, Boeriaten en Toengoezen - bij wie de sjamanes talrijk waren - waren van oordeel dat de sjamane onbetwifelbaar superieur is t.o.v. de man inzake het bewaken van de gezondheid van de clan en de genezing van welomschreven ziekten (b.v. geestesstoornissen).

Toch zijn er bij de Siberische bevolkingen minder sjamanes dan sjamanen. Reden: de vrouw is op praktisch terrein minder beschikbaar. Zij heeft als strikte plicht het huishouden te doen (haar sjamanisme wordt niet als verontschuldiging aanvaard). Verder: zij is regelmatig zwanger. Ook zij heeft perioden van ‘onreinheid’.

De mythe dat de eerste sjamanistisch begaafde een vrouw is, zou kunnen verklaren waarom op de kledij - de liturgische kledij - van de mannelijke sjamaan een verwonderlijke versiering prijkt: een paar gewelfde metalen schijven, aan de borst opgehangen. Daar waar bij de vrouwen de beide borsten zijn.-

Opm.-- Waarschijnlijk als zichtbare tegenwoordig stelling van de eerste sjamane die nog steeds werkt. En wel doorheen vrouwelijke en ook mannelijke sjamanen.

In vele sjamanistische groepen toont dit mythisch feit zich op verrassende wijze.-- Men hecht veel belang aan de begaafdheden die bijzonder ontwikkeld zijn bij homoseksuelen.

Opm.-- Dit knoopt aan bij de mythe van de androgyn, de tweeslachtige eerste of oermens.

Verdere verrassende tekens: bij de Tsjoektsjen zijn er de “zachtaardige mensen”, een bijzondere klasse van sjamanen, aan wie de godheden, die de roeping van sjamanisme op autoritaire wijze opleggen, bevel gegeven hebben zich als vrouwen te kleden en vrouwelijke gedragsvormen na te bootsen.

Bij de Tonga kleden de sjamanen zich als vrouwen, laten zich het haar kappen als vrouwen, wrijven zich met oker in als vrouwen.

Besluit.-- Het lijkt erop dat sjamanisme en vrouwelijke levenskracht zeer nauw samengaan. Niet verwonderlijk dat waarnemers - Russen vooral vaststelden dat sjamanen, gesteld voor een zeer moeilijke opdracht, b v. het slipje van een zestienjarig meisje aandoen vooraleer de opdracht uit te voeren.

De godheid als mannelijk en vrouwelijk geduid.

Bibl. st.: Susan M. Setta, *quand le Christ est une femme (Théologie et pratique dans la tradition des Shakers)*, in: N.A. Falk/ R.M. Gross, *Le religion par les femmes*, Ed. Genève, 1993 (// *Unspoken Worlds* (1989)), 351/ 368.

Het boek omvat vierentwintig artikels die de sacrale rol van de vrouw in religies (van de oudste tot de recentste) spelen, belichten. Wij staan stil bij de theologie der Shakers.

Shakers.-- 1747.-- Jane en John Wardley stichten een basisgroep waar in de vervoering ('enthusiasm') een hoofdrol speelt (wat niet zonder beven en schokken verliep, vandaar de naam 'shakers').

Eindtijdleer.-- De klassieke Bijbel is het voetstuk. Maar omgeduid in radicaal feministische zin. De shaker eschatologie beweert dat de terugkeer van 'Christus' nadert. 'Christus' is eerst eeuwen geleden, verschenen in de historische figuur van Jezus. Shakers verwachtten dezelfde 'Christus' in de persoon van een vrouw. Om de verlossing af te maken.

Ann Lee (1736/1787).. - Met haar man, Abr. Stanley, wordt Ann Lee lid in 1758. Zij begon als gewone leerlinge. Doch alras beweerde zij, o.g.v. "goddelijke openbaringen" als medium, dat zij de tweede en dus vrouwelijke 'Christus' was.

Let wel: Ann was zeer occult begaafd: zij was genezeres en vooral bezat een verpletterende gave om de ware bedoelingen van (soms hypocriete) medemensen te doorgronden. Wat niet weinig haar gezag onderbouwde.

Sinds Eva en haar zondeval die "de man", Adam, meesleurde, was de vrouw aan de man onderworpen. Met reden. Doch Ann Lee, als de eindtijdenopenbaring van 'Christus', zou gelijkberechtiging doordrukken en de eerste zonde (een zonde van seks) ongedaan maken in het kader van "het rijk Gods op aarde". -- Zo werd mettertijd Ann Lee geduid als medeverlosseres met Jezus.

Theologisch fundament.-- Shakers gaan terug op *Gen. 1:27 (5: 1/2)*.-- "God schiep de mens naar zijn beeld(...). Als man en vrouw schiep hij hen". Volgens de Shakers kan dit maar indien God zelf én mannelijk én vrouwelijk is.

Opm.-- In Engeland begonnen werd het shakerism in de VSA verder keihard in bovengenoemde zin uitgewerkt. Nog heden bestaat het in de vorm van communes.

Astrologie.

De term “New Age” is van astrologische oorsprong. Dat alleen al zou een reden kunnen zijn om er even bij stil te staan want de stelling is dat wij, geleidelijk, in “een nieuw tijdperk” komen, planetair en misschien kosmisch gezien.

Doch er is meer: astrologen stellen dat zij o.g.v. ons individueel sterrenbeeld, d.i. het dierenriemteken waarin de zon zich bevindt op het juiste moment van de geboorte, aangevuld met zoveel mogelijk andere gegevens, “heel wat” (karakter, lotgevallen) kunnen ‘wichelen’ (gissen).

Wij zeggen wel ‘wichelen’, want “astra inclinant sed non dictant” (hemellichamen neigen maar leggen niet op). Anders gezegd: eventualisme (“Het kan eventueel zo zijn”).

Zoals *D. Martin, Psycho (Une question de karma)*, in: *Femina* 22.11.1991, 66, zegt, i.v.m. Hindoe astrologie (die weer een ander accent legt dan de onze), dat “er slechts stukjes informatie uit de bus komen bij een horoscoop”. In termen van logica: **a.** Steekproeven, **b.** die een gedeeltelijke kennis van de totaliteit van het gevraagde (karakter, lotgevallen) verschaffen.

Geocentrisme.-

Sedert Galilei vooral spotten natuurkundigen (sterrenkundigen) met het geocentrisme der astrologen. Alsof dezen dit niet zouden weten! Immers welbewust identificeren astrologen zich, kosmisch, met ruimtevaarders die zich altijd al ergens binnen het natuurkundige heelal situeren. Praktisch: wij beleven het heelal der natuurkundigen “vanuit de aarde”. Al de steekproeven dus die vanuit dat zeer beperkte standpunt en interpretatiepunt genomen worden in b.v. ons karakter of onze lotgevallen (of die van b.v. planten, dieren,-- dingen), zijn aan voorbehoud onderhevig. Dat weten alle astrologen sinds eeuwen zeer goed.

Fatalisme? Neen! Eventualisme? Ja!-

Zoals een astroloog, op een papiertje (een reclame), zelf zegt: “Het is verkeerd te menen dat “de Astrologie” (*opm.*: met een hoofdletter) u zou kunnen voorspellen wat fataal moet gebeuren. Zij zegt enkel wat eventueel - gebeurlijk - allemaal kan gebeuren. Want de mens b.v. is ook vrij en bouwt zelf mede aan zijn lot!

Opm.-- Er zijn natuurlijk ook fatalistische astrologen maar van hen uit veralgemenen, zoals b.v. veel wetenschappers doen, is al louter inductief fout. De meesten onder de astrologen zijn zich van de menselijke vrijheid terdege bewust om van alle andere karakter- en lotsfactoren te zwijgen die zij gewoonlijk goed beseffen.

Een horoscoop.-- De doorsnee astroloog of sterrenwichelaar zal een horoscoop, indien men een korte definitie vraagt, definiëren als “een weerspiegeling (*opm.*: model) van:

- a. een karakter (persoonlijkheidsstructuur) en
- b. ineen daarmee een aantal lotgevallen (levenslooptendensen).

Men heeft het dus wel uit de mond van de doorsnee astroloog gehoord: lotstendenzen. Niet lotgevallen tenzij men daaronder eventuele lotgevallen verstaat. Zoals meestal bij het cliënteel gebeurt dat zich meestal zeer goed van het gebeurlijke bewust is.

Slotsom.-- Karakteranalyse ineen met lotsanalyse, die draaien rond:

- a. geboortedatum,
- b. geboorteplaats,
- c. geboortemoment (d.i. zo juist mogelijk geboortegenblik).

“Draaien rond” betekent niet “totaalidentisch met”! Zoals critici al te vaak menen. Iedere astroloog, tenzij gij hem wilt toetsen, zal u zoveel mogelijk niet-astrologische data vragen. Wat behelst dat er zo goed als altijd:

- a. astrologie is maar
- b. aangevuld of aanvulbaar met niet-astrologie.

Of : reine astrologie is in feite zeer zeldzaam. Al was het maar doordat, bij uw binnenkomen, de astroloog, gewoon als mensenkenner, uit uw uitwendige verschijningswijze en uw woorden al “een en ander” afleidt en dus met de astrologische intuïtie mengt”. - Ook al zal hij telkens weer beweren dat hij ‘rein’ astrologisch te werk gaat. Dat is een retorisch aspect: om een zekere, van zijn subjectiviteit onafhankelijke, objectieve indruk te wekken. Wat meer een kwestie van vertrouwenssfeer scheppen is dan van “objectieve wetenschap”.

Opm.-- Nu het juiste beeld van de astrologie geschetst is (wat critici aanvallen is meestal een karikatuur), kunnen wij even stilstaan bij de soms enorme invloed der astrologie.

Een voorbeeldje.-

Na de dood van president Fr. Mitterrand (1916/1896) lekte het uit dat de beruchte Franse astrologe Elisabeth Teissier hem jarenlang “bijstond in zijn politieke beslissingen”. Volgens zijn eigen woorden “wou hij eerst en vooral de vrouw leren kennen”. Doch ondertussen toetste hij zijn buiten iedere astrologie of wat ook te nemen beslissingen aan wat zij als astrologe daarvan dacht o.g.v. haar horoscopen.-- Zo doen heden nog anderen: dokters, zakenlui, advocaten,-- ja, geleerden (die dit meestal zedig verzwijgen uit menselijk opzicht t.o.v. collega’s die, te sterk vooringenomen als zij zijn, ze zouden “uit de geleerdengemeenschap stoten”).

Grondslagenonderzoek.

De 'kritische' rede dringt soms ook door in de traditionele astrologie.

Bibl. st.: *Dr. M. Millard, Gevallen uit de praktijk van een medisch astroloog*, Amsterdam, Schors, 1984 (*// Casenotes of a Medical Astrologer* (1980)).

Schrijfster is arts maar tegelijk astrologe. Kindercardiologe die een grote verzameling horoscopen van ziektegevallen achter zich heeft.-- Haar vriend, J. Addey, schrijft een inleiding. staan wij daarbij stil.

1. Twee hoofdrichtingen.-- Astrologen beschikken over een aanzienlijk corpus inzake traditionele informatie. De XX- ste eeuw ziet een astrologische heropleving die daarvan leeft.

Een aantal astrologen echter stelt dat de traditionele informatie "teveel twijfelachtigheden en vertekeningen" bevat. Zij neigen tot een radicale herstelling.

2. Stellers stellingname.

a. Veel eerbied voor Millards werk;

b. toch wil hij een astrologie "met zo weinig mogelijk veronderstellingen". M.a.w.: hij tast de axiomatic der astrologie aan. Hij is voor "een open standpunt inzake de herwaardering der astrologische grondregels" (o.c., 8).

"Ondanks mijn diepe overtuiging dat de astrologie behoefte heeft aan een drastische herwaardering en fundamenteel onderzoek, heb ik mij toch nooit kunnen scharen aan de kant van degenen die het verstandiger vinden om de traditie te verwerpen.

Indien een groot aantal horoscopen in dit boek (Elisabeth Teissier Millards werk) - in combinatie met de bijbehorende ziektegeschiedenissen - alleen maar zouden dienen om mij ervan te overtuigen dat wij nog erg weinig weten en de uitgangspunten van ons vak opnieuw dienen te onderzoeken, dan heeft dit boek zijn doel al ruimschoots bereikt". (Ibid.).

Besluit.-- Ziedaar wat een echt kenner van astrologie zegt.-- Laten wij samenvatten.

a. Astrologie is praktisch nooit rein astrologie zoals hierboven gezegd.

b. Haar axiomata zijn zeer vlottend ("Wij weten nog erg weinig").

c. Toch is het een feit dat astrologen, indien deskundig inzake het vak, soms zeer treffende informatie verschaffen. Dat loochenen is het zonnelicht loochenen.

d. Waarvandaan komt dat kennen? Van een min of meer paranormale intuïtie (zij is wicelen).

e. Daarin spelen wellicht godheden een rol en zijn echt lukkende astrologen geïnspireerden,-- behalve echte mensenkenners. Niet zonder reden had b.v. de Griekse oudheid het over astro.theo.logie en niet simpel, over astrologie.

Wat kaartleggen eigenlijk is.

Houden wij voor ogen dat in de mens een dierlijke en dus menselijk-primitieve of oerlaag nog steeds nawerkt.

De antiloop - lang voordat de gevoelige wetenschappelijke instrumenten iets weten - vlucht voor het naderend orkaan. Een duif, een paard: op honderden kilometers vinden de weg naar huis terug (zelfs bij nacht). Lang voordat de seismograaf een aardbeving 'voelt', begint de hond al te huilen.

De primitieve vormen van weten liggen blijkbaar op het verlengde van dergelijke "uitzonderlijke vermogens" (uitzonderlijk in de moderne mensheid).

Luisteren wij naar degenen die kaartleggen beoefenen.-

J. Pancrazi, La voyance en héritage, Paris, 1992.-- De vrouwen van die stamboom gebruiken het tarotstelsel (78 kaarten).-- "Deze kaarten zijn die van mijn grootmoeder. (...). De duizenden bewerkingen hebben de meeste figuren uitgewist. (...). De vorm ervan is niet meer rechthoekig maar onregelmatig ovaal.

Meer dan een eeuw was nodig om - wat wij, ziensters, heten - "onze onderbouw" ("notre support") zo om te vormen.-- Soms hebben cliënten (...) mij gevraagd hoe ik de kaarten nog kon lezen die (...) zonder tekening zijn. (...). "De kaarten zijn slechts een middel om onze concentratie te kalmeren, ze te richten. Iets dat ons de nodige tijd verschaft om het fluidum (levenskracht) dat iedereen uitstraalt, op te vangen.-- Men zou evengoed een kristallen bol, koffiedik - zoals anderen dat doen - kunnen aanwenden. Dat heeft geen belang. (O.c., 22.)

Men behoort de weerslag van zo'n vermogen (Elisabeth Teissier, om met de kaarten karakters en lotgevallen te wichelen) aan te kunnen. Vele vrouwen van mijn familie die als ziensters leefden, zijn niet zo ver geraakt: gebrek aan weerstandsvermogen ('fragilité'), hevige passie: sommigen ervan werden a.h.w. gedrogeerd door de uitoefening van het 'zien', want zij kenden geen grenzen, gebruikten hun krachten op zonder het te beseffen. Andere familieleden (...) ofschoon begaafd, weigerden. Zij wilden zich niet belasten met de last die onvermijdelijk alle raadplegenden iedere dag aandoen. Want de mantiek, het zien, komt erop neer dat men het lijden van de anderen doorleeft".

Inderdaad: het gros van de problemen zijn belastend: een gebroken huwelijk, geen werk, teleurstellingen e.d.m. - om van ziekten te zwijgen - stralen een negatief fluidum uit dat in de zien(st)er trekt dat zij te verwerken heeft.

‘Positief’ denken; (visualiseren).

Bibl. st.: *Shakti Gawain, Techniques de visualisation créatrice, Genève,* 1978-1, 1988-6.

Opm.-- ‘Positief’ denken kan bij A. Comte (1798/1857) - Cours de philosophie positive (1830/1842) - aansluiten (vakwetenschappelijk, op feiten gesteund denken) of bij Fr. Schelling (1775/1854) - Positive Philosophie - aansluiten (van de feitelijke religies uitgaand denken in mythen en openbaringen).

Hier, in New Age, gaat het over de techniek die een innerlijk zo nauwkeurig mogelijk voorgestelde inhoud der verbeelding aanwendt om wat echt verlangd wordt, te bereiken. Hierbij wordt de intentionaliteit bewustzijn geactiveerd (dynamisering). Men let op iets zo scherp mogelijk om het verwezenlijkt te zien. “Uw leven is uw kunstwerk” (o.c., 184).

Faseologie.-- Vier fasen worden onderscheiden.

a.1. Zet u met uw wil vast op een te bereiken resultaat (b.v.: werk vinden, gezondheid bevorderen, mentaliteit veranderen). Begin daarbij met gemakkelijk te bereiken doelstellingen. Een vorm van pragmatisme!

a.2. Schep daarvan een zo nauwkeurig mogelijke voorstelling in uw verbeelding alsof het resultaat reeds bereikt was. De toekomst is in het heden. Zo gedetailleerd mogelijk.

a..3. Concentreer u dikwijls op dat resultaat. Gedurende kalme momenten. In de loop van een (desnoods oosterse) meditatie.-- Zonder zich op te spannen maar met aandacht (intentionaliteit).

b. Voed het te bereiken resultaat met positieve energie. Uw levenskracht ter zake is wezenlijk. Zo niet blijft het abstract denken. - Sluit iedere twijfel uit, althans wanneer gij u concentreert. Zeg met het innerlijk denken “Het resultaat is er al”. “Ik ben al zo ver” “Het is nabij”. Dat heet men “positief denken”.

Proces.-- Vaak verandert de voorstelling van het te bereiken resultaat o.g.v. menselijk situatief evolueren. Indien het resultaat u niet meer interesseert, begraaf het dan en wijzig de voorstelling.

Opm.-- Zoals Joan Wester Anderson, *Quand les miracles arrivent, Paris, 1995* (// *Where Miracles Happen, New York, 1994*), 21/72 (*Les miracles de la prière*), aantoont, is echt gelovig smeekgebed stevast “positief denken” in de bovenstaande zin.

De aanmaak van een talisman.

Bibl. st.: *J. Pancrazi, La voyance en héritage*, Paris, 1992, 90.-- Julia Pancrazi is te situeren binnen de stamboom die sedert 1830 telkens weer begaafde vrouwen vertoont. Augusta, Florence, Anne, Yolande en Clemence, Jeanne: allen vrouwen, allen begaafd. Kaartlegsters, handlezers,-- bij gelegenheden spiritistes, alsook maaksters van talismans.-

Wij weten allen hoe sommige tijdgenoten zo'n mensen a-priori minachten zonder ooit ernstig in te zijn gegaan op wat zij eigenlijk zijn en doen. Iets wat wij nu niet gaan doen.

Talisman.-

Van het. Grieks 'telesma', sacrale ritus. *Volgens le Petit Larousse en couleurs*, Paris, 1991: ieder voorwerp (desnoods afbeelding) op rituele wijze aangemaakt, met de bedoeling geluk te brengen ('geluksvoorwerp').- In het zog van New Age kan men nu op markten b.v. 'geluksstenen' (*Spreuken 17:8* (toverstenen)) kopen zelfs voor een paar honderd franken, tenzij verschalkende mensen er duizenden voor vragen. Om de onbekendheid van de mensen uit te buiten.-

Wij laten haar aan het woord:

"De fetisjen of talismans werden achter gesloten deuren aangemaakt. Gedurende uren laadden mijn moeder en haar zusters - in een diep stilzwijgen - de voorwerpen die geluk zouden brengen en ongeluk afwenden, op met haar 'fluidum', levenskracht. (...). Later vernam ik dat de aderdoorlopen keien uit Saoedi-Arabië en Yemen kwamen. Dat de vrouwen van de familie sedert lang een filière kenden via zeelui (Marseille)".

"Aan iedere man die naar de oorlog moest - familielid, naastbestaande - hebben de vrouwen een talisman toevertrouwd. Allen hadden er natuurlijk de spot mee gedreven. Toch heeft geen enkele hem thuisgelaten. Allen zijn teruggekeerd. (O.c., 90).

"Voor het vertrek van Bastien (als soldaat) heb ik mijn eerste fetisj aangemaakt. Twee steentjes (...). Ik voegde er enkele korrels grof zout aan toe alsook stukjes eikenblad (dingen gekend voor hun weldadige werking). Ik herinner mij nog de raadgevingen van Julia: "In een zakje naaien maar vooral geen nylon of gekleurde stof daarbij gebruiken want zoiets belet de 'stralingen' (*opm.:* de in de talisman opgestapelde levenskrachten die geluk stichten en ongeluk vernietigen) door te werken". Dat moesten de dragers ervan in hun kleren inwerken. - Iedere brief die naar het front gestuurd werd, kuste Clémence overvloedig en hield zij een hele nacht op zich, "om hem met fluidum op te laden".

De suggestieve blik.

Bibl. st.: H. Durville, *Le regard magnétique*, Idégraf, 1987.-

Steller geeft een aantal praktische raadgevingen terzake. Doch wat ons hier vooral interesseert, is zijn onderscheid tussen twee soorten suggestie:

a. de magnetische en **b.** de hypnotische. Zie hier hoe hij, o.c., 38, het verschil typeert.

De hypnotiserende blik is hard, brutaal, ‘inquisiteur’ (*opm.*: gaat te werk als de kerkelijke inquisitie), beheerst met aanmatiging en zoekt op de eerste plaats gehoorzaamheid, terwijl hij daarbij gevoelens kwetst en als een inbreker in de innerlijkheid van het denken intreedt.

De magnetische blik (*opm.*: althans zoals H. Durville hem definieert, want men kan de magnetische blik ook anders aanwenden) is vol zachtzinnigheid, van een zekere verhevenheid getuigend(...). Hij wil niet bevelen maar overtuigen (...).

Fascinatie-- Steller, o.c., 33, onderscheidt binnen het hypnotiseren meer dan één type: “De indringende en brutale blik van de hypnotiserenden - vooral van diegenen die willen fascineren - is een zeer werkelijk fenomeen”.

Opm.-- De fascinatie is een sterkere graad van hypnose. De greep op én de bewuste wilsvrijheid én de on- en onderbewuste ziel is bij fascinatie veel groter, doordat hij met de doordringende blik werkt..

Hypnose-- O.c., 30.-- Wanneer wij een pp. hypnotiseren, dan brengen wij hem/haar, indien hij/ zij erin toestemt (want de PP. behoudt altijd zijn/ haar wilsvrijheid), in een toestand van lijdelijkheid (‘passivité’) in een of andere graad. Wij vernietigen zijn wil (“Nous annihilons sa volonté”). (...). Het gehypnotiseerde subject is een automaat, die des te gewilliger is naarmate hij vertrouwen koestert in de hypnotiserende. (...). Zolang de PP. in die toestand wil blijven, zal hij niet tot enige besluitvorming (*opm.*: die van hem alleen uitgaat) geraken(...). Hypnose lijkt onder alle oogpunten op dromen (...).

Magnetisme-- Geschiedt, natuurlijk, ook bij de hypnose, vooral de fascinerende hypnose, overdracht van levenskracht - “les effluves magnétiques” (de magnetische of levenskracht bevattende uitwasemingen - , dan geschiedt in hoofdzaak overdracht van levensenergieën bij het magnetiseren. Of dat nu geschiedt door pure lijfelijke aanwezigheid (aura, uitstraling), handoplegging (ja, ook voetoplegging) of andere directe of indirecte aanraking (denk aan kleren), levenskracht verplaatst zich.

Heksen / heksers.

New Age, Nieuw Tijdperk, omvat het fenomeen “heks/ heksers”. Staan wij stil bij juist één exemplaar.

Bibl. st.: *Interview: Hexe Petra S.*, in *Cosmopolitan* 1985: 10 (Okt.), 30/35.

Wij interesseren ons niet zozeer voor het punkachtige type dat Petra is als wel voor sommige zeer nauwkeurig weergegeven kentrekken. Deze worden b.v. ook door C. Ginsburg, *De benandanti (Hekserij en vruchtbaarheidsriten in de 16e en 17e eeuw)*, Amsterdam, 1986, o.m. 41vv., vastgesteld. Zodat wij voor een traditie staan.

Terloops: G. Graichen, *De nieuwe heksen (Gesprekken met heksen)* Baarn/Antwerpen, 1987, handelt over de sedert ± 1975 heroplevende traditie.

Wij luisteren. Petra Singh is in 1985 “een 21-jarige Münchnerin”. Gekend in de disco- en punkwereld.

1. Haar type van heks zijn is “zichzelf zijn”. Met al wat dat, desnoods doding, behelst. Of ziekmaking. Of ongelukverwekking. Wat insluit dat ‘geweten’ in b.v. de Bijbelse zin Petra volkomen koud, ‘cool’, laat.

2. Haar type is verder “magische macht” uitoefenen. Wat zich in telepathie, in naar de heksensabbat gaan, in een lot werpen b.v. uit.

3. Haar type is verder ‘kruidenvrouw’ zijn. Plantenkennis is voor haar beslist noodzaak. O.m. om “naar de sabbat te vliegen”. Wat, terloops gezegd, zeer traditioneel is.

De heksensabbat. - Zeer zelden. Men wrijft zich met een heksenzalf, van de taille omhoog tot de hals, in. Het biologische lichaam wordt a.h.w. stilgelegd doordat de ziel, in haar astraal (*opm.:* uiterst fijnstoffelijk, subtiel, zielenlichaam of schim) lichaam, uittreedt, d.i. het lichaam verlaat. Blijft als verbinding met het biologische lichaam “ein ganz dünner Faden” (een heel en al dun draadje, het zilveren koord, zie *Prediker 12:6*)

Opm.-- Ginzburg stelt hetzelfde vast.-

a. Men kan, eens uitgetreden, in bloemen, bomen, ook in mensen intreden. Maar

b. men kan ook naar de sabbat gaan, d.i. een bijeenkomst van uitgetreden.

Opm.-- Petra stelt zelf de zalf uit kruiden samen. (Dynamiseren van de levenskracht d.m.v. de levenskracht van kruiden) De voorschriften krijgt zij door geesten op wie zij zich, in de geest, concentreert. Zij heeft “ein Geist, eine Frau”, als persoonlijke geest. Deze leefde rond 1500, was lesbienne, werd als 24jarige door de inquisitie veroordeeld en opgehangen. Uiterekend van haar eigen geest ontvangt zij “vele waardevolle voorschriften”, o.m. inzake dosering. Te weinig geeft niets; teveel kan u het leven kosten.--

De lotsworp.-- “Iedereen kan zich tot mij wenden (*opm.:* om energie te krijgen). Vervloeken echter doe ik niemand die ik niet zelf haat. Ziedaar de regel.-- wàt iemand met die energie aanvangt - goed of kwaad -, (harmonie der tegengestelden (Kristensen)) belangt Petra niet meer aan.

Een heks, type Petra, is een kruidenkenster wier wilskracht en energie (*opm.:* occulte en energie) bijzonder sterk toegenomen is (dynamisering). Juist dat is het tweeledige instrument waarmee zij te werk gaat. Vooral wanneer iemand haar “iets aandoet”. “Ik wreek mij”. Wraak oefen ik uit doordat ik mij waanzinnig sterk op de bewuste persoon concentreer. Ik visualiseer (*opm.:* stel mij in mijn verbeelding voor) wat ik aandoe,-- b.v. een ongeval, een ongelukkige val e.d.m.. Dit ingebeeelde maar waanzinnig sterk gewilde voorval - lot - hou ik ononderbroken voor de ogen. Ik denk er onophoudelijk aan. Totdat het voorval zich voordoet.-- Ziedaar haar beschrijving.

Drie jaar geleden in Berlijn.-- Een wildvreemd man lachte ze uit om haar punkuitzicht.-- “Ik bleef cool. Ik liet hem een menigte beledigingen uiten. Twintig minuten later was ik zo ver dat ik hem liefst gedood had.

Daarop ben ik de man gevolgd. Hij woonde enkel twee straten verder. Veertien dagen lang sloop ik hem achterna, terwijl ik mijn blikken in zijn rug ‘boorde’ (*opm.:* de magnetische blik). Tenslotte kwam hij op een middag het huis uit. Hij wou de straat oversteken. Ik heb mij als waanzinnig geconcentreerd. En zie: hij wachtte totdat een auto naderde. Hij is rechtstreeks op de wagen ingegaan. Met als resultaat: hersenschudding. En beenbreuk: viervoudige breuk tot omhoog aan de dij. Ik heb mij ingelicht.”

Doding.-- In Londen werd zij om reden van diefstallen in warenhuizen door iemand gevolgd. “Ik was zo woedend omdat hij mij gemeld had, dat ik er bijna door verstikte. Ik concentreerde mij (...). ‘s Nachts stond ik onder zijn venster en ‘schoot’ mijn haatenergie zuiver op hem af. (...). Ongeveer drie weken later is de man van een trap gevallen met een gebroken nek als resultaat.

Volgens Petra duurt het gemiddeld twee tot drie weken totdat een ‘vloek’ (*opm.:* onzalig lot) werkt. Tot zolang moet men zich concentrerend verwensen totdat nl. de natuurlijke beschermingslaag rondom het mikpunt vol gaten zit”. Dan pas is zijn levensenergie uitgeput en treft hem “een lot”.

Seks? -- “Reeds voor mijn samenleving met een man. Ik ben er zeer vroeg mee begonnen: aan mijn twaalfenhalf begon ik mijn eerste ‘betrekking’. Niets heb ik terzake overgeslagen in de jaren daarop: mannen, vrouwen, “alles kam dran”. Heden echter voel ik mij oeroud en uitgeklaard.-- (...).

De mens is volgens zijn eigenlijke bestemming biseksueel. Toch heeft op dat gebied niets mij een duurzame bevrediging bezorgd. Een goede, geestelijke vriendschap betekent voor mij wezenlijk meer: ik ben totaal aseksueel geworden”.

Terloops: zij leeft met haar ‘vriend’, Jorgen, samen. Hij is een jaar jonger dan zij. “Unsere Beziehung ist eine rein geistige” (Onze verhouding is een rein geestelijke verhouding).

Kabbala.-- “Ik zou graag de kabbala ontraadselen, het grote werk der Joodse mystiek. Zoiets lukte tot op heden niemand.-- Mijn moeder is een Jodin die een stel vooraanstaande rabbi’s kent met grote waardevolle bibliotheken. Af en toe mag ik erheen en napluizen (...). -

Opm.-- Het grote verschil met de traditionele heksen - volkswomen gewoonlijk - zit hier: New Age is bezig de traditie te herstichten. Heden is al wat neo-sacraal is, ontwikkeld(er) in vergelijking met vroeger.

“Mijn vader is een fantastisch man: een tamelijk hoog werknemer in een overheidsorgaan (...). Ik heb hem waanzinnig lief.-- Mijn moeder beschikte zelf ook reeds over “besondere Kräfte” (*opm.*: bijzondere energieën). Zij is een helderziende vrouw en vervloeken kan zij ook goed. Dat heb ik drie- of viermaal meebeleefd. De vloek heeft altijd gewerkt.-- Het verschil met mijn moeder: ik weet wie ik ben; zij is er nooit toe gekomen te beseffen dat zij een heks is”.

Opm.-- Hiermee tasten wij het verschuiven van pretentieloos begaafd zijn en welbewuste occulte cultuur.

Opm.-- Petra.-- “De huidige trend (*opm.*: inzake occultisme) gaat zeer duidelijk in de richting van de zwarte (*opm.*: gewetenloze) magie. Dat is immers “viel interessanter” en “der Nervenkitzel ist stärker”. Het kleine aantal dat aan zwarte missen (*opm.*: demonisch omgekeerde missen) deelneemt, zijn duidelijk echte heksen of heksen”. Toch waarschuwt Petra: “De omgang met dranken en heksendrugs is nu eenmaal “extrem gefährlich”.

Men moet weten hoe men de demonen die men oproepen heeft, weer kwijt kan geraken. (...). Men kan - bij gebrek aan kundigheid - zijn verstand verliezen. Dat verloopt snel. (...).”

Tantrisme.

Bibl. st.: S. Hutin, *Les sociétés secrètes d'hier à aujourd'hui*, Ed. J. Bouilly, 1989, 173/178.

Hutin is intellectueel van hoog peil maar onderschrijft niet zomaar de dogma's van de gevestigde intelligentsia.

Eén type van “geheim genootschap”-- Wat is een geheim genootschap? Volgens steller die er zich grondig in verdiepte, is niet het zich willen verbergen voor een publieke opinie kenmerkend. Wel het vergaderen (voor niet-ingewijden ontoegankelijk) in de vorm van ritën die enkel door ingewijden gekend zijn.-- Zo verschilt de Siciliaanse maffia van een gewoon spitsbroedersverbond door de geheime ritën.

Soorten-- Er zijn politieke, juridische, beroepsmatige, filosofische, religieuze e.d.m. geheime genootschappen.- Staan wij kort stil bij de tantrische.

Tantrisme-- Binnen hindoeïstische en boeddhistische axioma's ontwikkelde zich, vooral in Tibet, een religie die het 'ontwaken' (bewustzijnsverruiming) situeert in de eenheid van vrouwelijke en mannelijke levenskracht die in ritën, denkbeelden en vooral seksuele eenwording tot volle uitwerking komt.

Volgens Hutin komen analoge strekkingen voor binnen de Joodse kabbala en sommige christelijke geheime genootschappen. Waarbij uiteraard de bijbel eigenzinnig geduid wordt.

Kundalini-- Dankzij geslachtsgemeenschap - met sacrale achtergrond, waarbij vooral de identificering van het tantrische koppel met een of ander goddelijk koppel de hoofdrol speelt - komt “de verwonderlijke energie” (o.c., 174), 'kundalini' geheten, letterlijk tot leven(skracht) (dynamisering).

Alle mensen bezitten onbewust deze energie (bij het begin van de onderrug) maar enkel d.m.v. rituele activering komt deze 'slangenkracht' tot volle ontwikkeling. Zij is dan de basis van een hoger menstype.

Twee hoofdtypes:

Het rechtshandige tantrisme beoefent een streng ascetisme (versterving) en 'sublimeert' (verheft op hoger, sacraal-intellectueel peil) de seksualiteit.

Het linkshandige wil tot beheersing van de seksuele, occulte levenskracht komen door het tegengestelde (althans schijnbaar).

Beide vormen kunnen zich tot één koppel beperken of in groep te werk gaan.

Opm.: - Hutin werd ooit verweten door 'intellectuelen' dat hij aannam dat tijdens de geheime ritën “hogere wezens” intreden in de leden.

Tantra (tantrisme).

'Tantra' betekent in Sanskriet 'leer(stelsel)', Het tantrisme, o.g.v. Hindoeïstische, Jainistische en Boeddhistische axiomata, wil "het heil" (der ziel op de eerste plaats) bereiken via esoterische en magische praxis,-- inzonderheid seksuele praxis.

Zo'n thema lokte natuurlijk heel wat literatuur van bedenkelijk allooi uit,-- nevens technische werken als b.v.

-- P.B. Randolph, *Magia sexualis (Sublimation de l'énergie sexuelle, force dynamique de la nature)*, St-Jean-de-Braye, 1991 (// *Magia sexualis*, Boston, 1872).

-- Indien wij stilstaan bij *Margo Anand, La magie du tantra dans la sexualité*, Paris, Trédaniel, 1997, dan is dat omdat schrijfster het tantrisme perfect kent (al sticht zij het op haar wijze). Vooral leggen wij met haar de nadruk op "het wilde ik" waarin zij de grondslag ziet van tantrische mystiek (vooral in de vorm van meditatie (op zijn oosters)) en tantrische magie (o.m. in de vorm van exorcisme (bezweering van boze wezens en energieën)).

Terloops: zij is aan de oorsprong van de in vele landen verspreide Instituten voor SkyDancing. Dit is één type tantra, door haar uitgevonden, waarbij de betrokkenen in de loop van een seksuele vervoering die tot diepgaande meditatie verheven wordt, de indruk hebben "in de hemelen (Sky) te dansen (Dance)".

De goddelijke gek. (paranormaal begaafden) -

Haar historisch toonbeeld (van "wild ik") ziet zij in Drukpa Kunle, een seksueel-magiër die leefde in de XV-de eeuw (o. c., 131ss.). Nog heden beschrijft men hem in liederen en verhalen in Tibet, Bhoetan en Nepal.-- Wij geven haar twee 'verhalen'.

Verhaal 1.-- Op de markt in Lhasa (hoofdstad van Tibet) roept Drukpa Kunle uit: "Luistert allen naar mij! Ik ben Drukpa Kunle die hier heden ben om u te helpen uw zieleheil te bewerken. Zeg mij dus vlug waar ik de beste wijn (geestrijke drank) en de mooiste vrouwen kan vinden".

Stilzwijgen. Ergernis. Doch een oude vrouw: "De mooiste vrouwen wonen in het land van Kongpo. Onder haar Sumchok, nog maagdelijk en uiterst mooi". -- Hij vertrekt onmiddellijk, treft Sumchok aan bij het opdienen van het eten van een machtig stamhoofd. Haar ter ere draagt hij liederen voor waarin hij in bedekte termen haar een hoger type van 'inzicht' belooft. Waarop zij in een geestdriftig lied haar verlangen naar het Boeddha-peil van inzicht uitzingt.

Hij lokt het stamhoofd buiten het slot: hij heeft de schone voor zich alleen, die hem thee aanbiedt. Maar hij neemt ze bij de hand, strekt ze in het bed van haar heer uit, heft haar hemd op “en aanschouwt haar lagere mandala” (tantrisch: geometrische tekening die het heelal vertegenwoordigt en als infrastructuur der meditatie fungeert). Hij plaatst zijn geslacht tegen het hare, pleegt eenwording.-

Wanneer Drukpa Kunle wil vertrekken, wil zij met hem mee. Hij brengt ze tot in een grot, leert ze mediteren en laat ze verder alleen. Sumchok legt zich op meditatie toe: na vier dagen bevrijdt zij zich (= boeddhisme) van de teleurstellingen van het leven en bereikt zodoende - in “een lichtend lichaam” (een soort fluïdieke schim in haar) - de Boeddha-toestand der bewustzijnsverruiming. (helderziend, gevoelig, sensitief, magie).

Verhaal 2.-- Een gezin wiens woning gepest werd door demonische wezens, smeekt Drukpa Kunle ze te exorciseren. Hij vraagt de mensen een opening in de deur te maken op de hoogte van zijn geslacht, hem daarop alleen te laten met een paar tonnetjes wijn. Hij voert natuurlijk een magische bezweringsritus uit. ‘s Avonds bedrinkt hij zich, zingt met een rauwe, luide stem zo dat de demonen aangetrokken worden. Daar zij, o.g.v. zijn ritus, niet binnen geraken, worden zij woest: “Laat ons binnen. Dit huis is van ons!”. Hij beveelt ze zich vóór de deur te plaatsen.

Daarop steekt hij zijn “gloeiende wijsheidsbliksem” (fallus) door de opening en schiet zijn energiegeladen sperma op hen af. Op de slag onderwerpen zij zich: vreedzaam, gediensig stellen zij zich in dienst van het welzijn van het gezin dat voortaan in de woning in vrede leeft.

Duiding der twee verhalen.-- Het eerste legt de nadruk op de mystiek (seksuele energie als basis van meditatie);

het tweede op de magische toepassing (de seksuele energie als middel ter oplossing van problemen).

De levenskracht voor zover seksueel (al of niet geactiveerd (gedynamiseerd) door seks) is de energetische basis der twee, meditatie en magie.

Margo Anand -- Eigenzinnig (en zelfs gedeeltelijk rationalistisch), herleidt zelfs de demonen van het volks geloof in Tibet tot louter ‘psychische’ energieën’. Zij beveelt “het wilde ik” der seksuele begeerten aan als bron van haar type van tantrisme. Kali, de Indische godin, -- de Griekse menaden, (dyonysische vrouwen), Medeia, de magiërin (medea) dienen haar tot andere modellen van vrouwelijk “wild ik”. -- Wat zelfs de boeddhisten niet zomaar bijvallen, natuurlijk.

Catherine peyretone. De menseneetster van Montpezat.

Bibl. st.:

-- J. Durand, *Les Sorcières, Pont-Saint-Esprit*, Mirandole , 1990, 63 / 71.

-- M. Anand, *La magie du tantra dans la sexualité*, Paris, 1997, 157, zegt dat “sjamanen/ sjamanes levenskracht, inzicht en esoterisch weten, aan een machtsdier ontleenden”. Zij ziet dit volgens haar systeem als onderdeel van “het wilde ik”: men beeldt zich tijdens seks in dat men een dier wordt en met een dier één wordt.

De traditionele heksen beleefden in alle geval iets analoogs zoals blijkt uit volgend uittreksel. Wij geven het enigszins verkort.

Opm.- Durand is een septisch historicus die een Catherine beschrijft volgens de documenten der inquisitie: “L’ ogresse de Montpezat” (een menseneetster). Titel die verwijst naar de ritën - al of niet tijdens de sabbat der heksen - die het eten van o.m. baby’s omvatten.

Terloops: Montpezat ligt ten Z.-O. van le Puy-en-Velay, ten noorden van Thueyts (Ardèche). In le Vivarais.

1490/1519 -- Catherine, vol wrok tegen jan en alleman in Montpezat, is op zoek naar geneeskrachtige kruiden in le Roux. Zoals gewoonlijk ging zij mompelend (vgl. petra 130) rond. Deze keer had zij het op Champalbert, haar buur, gemunt.-- Aan de Col du Villaret (le Coulet) ziet zij opeens de weg versperrend, de lange oren gespitst met vlammeende ogen een zwarte haas. “Catherine, gij hebt iets tegen uw buurman. Ik zal u een poeder bezorgen. Gij zult ermee zijn vee doden”. De ‘haas’ (in feite een verschijningswijze van een boosaardig demon) bezorgt het poeder alsook een zwarte stok om het vee aan te raken. “Doe wat ik u zeg. Eens dat gij over “het bewijs” van mijn macht (levenskracht) beschikt, keert gij hier terug. Ik verwacht u hier”. --Catherine voert uit.

Een week later.-- Zij is er weer. Ook de ‘haas’ was er weer. “Catherine, indien gij God die u in het doopsel herschiep, wilt afzweren èn mij tot heer nemen - ik heet Barraban (fantasiennaam), dan zal ik van u een rijke dame maken en u op uw vijanden wreken”.

Zij stemt in: zij tekent een kruis op de aarde en verplettert het met de voeten. “Ons pact is meteen bezegeld”. De ‘haas’ legde haar o.m. de ontwijding n.a.v. Pasen van een hostie op die zij te midden van het kerkhof weer moest uitspuwen, Zij: “Ik zal het doen”. Daarop verandert de ‘haas’ zich in een demon met menselijk uitzicht. Hij pleegde meteen eenwording met haar (van dan af is ze occult gezien een heks).

De demon werd weer een 'haas': "Nu zijt gij van mij met uw lijf maar (cfr. 131, Petra: ik leef met iemand, maar er is niets tussen ons) ook met uw ziel. Lichamelijk zult gij nooit meer van een man zijn". Tenzij zij meestal gedurende de diabolische bijeenkomst (*opm.*: de heksensabbat) (...) 's nachts met de 'duivel' sodomie o.m. pleegde" (zegt het Latijnse verslag). "Barraban voegt daaraan toe: "In de plaats van de hostie zult gij menselijk vlees eten,-- het vlees van de kinderen die de personen (die ik zal opdracht geven) in de loop van de sabbatvieringen waaraan gij om mij te vereren zult deelnemen, u zullen bezorgen".

"Zo werd de heks-mensenvleeseetster van Montpezat begaafd met buitennatuurlijke en boosaardige vermogens die zij waarmaakte volgens de voor schriften van de zwarte haas". Aldus stellers duiding, o.c., 67. Om haar tegenstanders ziek te maken of zelfs te doen sterven, bediende de demon zich van haar linkerhand (nauwkeurig: hij situeerde zich op de bovenkant ervan). Daarmee raakte zij de linkerkant van het slachtoffer aan.

Besluit.-- De demon, in de gedaante van een zwarte haas, was werkelijk haar machtsdier. Daarin gelijkt zij op de sjamanen/ sjamanes die echter - althans volgens de volkse tradities terzake - geen kwaad opzet koesterden. Of dezen ook via een ritueel-fluïdieke wijze één werden met het machtsdier, is de vraag.

In alle geval: in vele traditionele geneeswijzen spelen dierlijke levenskrachten een soms zeer beslissende rol. Zo o.m. in Noord-Siberië.

Aanraking.-- Ook hier weer voor de zoveelste keer: overdracht van levenskracht - ten goede of ten kwade - geschiedt o.m. door aanraking. Zij het met een 'machtgeladen' stok. Het aanraken is schering en inslag in de tradities terzake. Ook Jezus raakt aan: door handoplegging b.v..

De sabbat.-- De sabbat is allereerst een ritueel-fluïdieke gebeurtenis o.g.v. uittreding. Dat daar 'kinderen' gevreten werden, betekent allereerst dat de uitgetreden zielen dezer kinderen 'gevreten' werden. Waardoor zij normaal op mysterieuze wijze dood gevonden werden.

Gedurende decennia gold Catherine als 'masque', heks. Zij zaaide angst over de hele streek. Op 25.09.1519 werd zij door de inquisitie aangehouden. Zij bekende alles. Ook dat men in de loop van de sabbat kinderen vrat. Op 12.10.1519 werd zij levend verbrand ... volgens de gewoonten van die tijden.

‘Noula’ (anneke).

Bibl. st.: Chanoine Gombault, *La ‘Noula’ de M. de Rochas*, in: *Revue du monde invisible*, Paris, 1907/1908, 153/167.

In *Annales des sciences psychiques* 1907: juni haalt kolonel de Rochas een brief aan van een Russische, een jonge weduwe.-- Zie hier de interessantste uittreksels.

“Ik ben twintig. mijn man is gestorven. Sedert vijf jaar verstaan de artsen niets van wat ik vaststel”. Wanneer zij alleen is, d.i. niet in actief gesprek met iemand, ziet zij als totaal werkelijk maar voor anderen onwaarneembaar tenzij bij uitzondering “iemand anders” die **a.** van mij verschilt maar **b.** in stilzwijgen tot de minste gebaren die ik stel nabootst. Ik ben blondharig: zij bruinharig. Ik ben mager: zij mollig;

Een fotograaf neemt van haar een foto en stelt verrast vast dat een mysterieuze gedaante, vaag maar waarneembaar, nevens haar staat.-- Gevolg: in haar omgeving duidt men ze als waanzinnig.

“Het is vreselijk wanneer men iemand anders hoort ademen wanneer ik in bed ben”. - “Mijn man zag ze ook niet maar wanneer hij in mijn kamer kwam en ik was slapend, zag hij “een vage gedaante” verzwinden.

In een volgende brief zei de Russische: “Ik heb altijd al geleefd met deze dubbelgangster. Ik heet ze ‘Noula’ (Anneke). Toen ik kind was, zag ik ze niet maar had telkens weer de indruk (...) dat ik niet alleen was. (...). Maar ik zag Noula wanneer ik jong meisje werd”.

Steller haalt een analoog geval aan dat ruchtbaarheid kreeg: Emilie Sagée (in Baltisch Rusland).-- “Op zeker dag zagen de leerlingen (van de school voor meisjes waar Emilie werkte) haar prof aan het zwarte bord bezig en bij haar haar dubbelgangster die dezelfde gebaren en dezelfde bewegingen maakte.

Op een andere keer maakten tweeënveertig leerlingen het mee: zij waren bijeen in een zaal en zagen voor haar de dubbelgangster van Emilie terwijl zij de werkelijke Emilie bloemen zagen plukken in de tuin met merkwaardig trage en zwaar aandoende bewegingen. (...). Een leerlinge trad dwars door de schim die daarop verzwond, waarop Emilie’s plukken van bloemen weerom geschiedde met de haar eigen levendige bewegingen”. (Uit: *The Fantasm of the Living*).

Opm. -- Let erop hoe terwijl de schim-dubbelgangster - er is, de persoon van wie die schim is, mager of althans vermoeid, ja, uitgeput te werk gaat.

Uittreding (reis in het astrale, buitenlichamelijke projectie).

Bibl. st.: J. Bergier, *Je ne suis pas une légende*, Paris, 1977, 221/231 (*Par-delà l'invisible frontière*).

Het hoofdstukje vertelt, zomaar, het ene na het andere. Eén episode is belangwekkend.

Rond 1950 zoekt Bergier, thuis in bevreemdende zaken (“le fantastique”), de natuurkundige Coustal op, die beweerde dat hij regelmatig “de doodservaring” (uittreding) eigenmachtig uitvoerde. Coustal leed aan de ziekte van Parkinson (beefkwaal). Niettegenstaande die vreselijke kwaal trachtte Coustal het fenomeen ‘uittreding’ te doorgronden. Eén van zijn ervaringen - ‘experimenten’, als men wil - verdient een bijzondere aandacht. Hij ‘projecteerde’ (deed uit zijn lichaam treden) zijn ziel tot in de zaal waar een vergadering van de Raad van de Unesco bezig was.

In die ‘projectie’ trok hij aan het kinbaardje van een bekend rationalist. “Coustal - of de geest (‘esprit’) van Coustal of de ziel van Coustal - ‘zag’ (*opm.*: bij zo’n type van uittreding bewaart de uittredende én het volle bewustzijn én meteen het geheugen) hij de wetenschapper opspringen. Daarop gaf hij van dit gebeuren een zeer nauwkeurige weergave”. (O.c., 224).

Het voorval werd Bergier bevestigd door mensen die aan de bewuste vergadering deelnamen.

Bergier.-- “Aangezien het maar een menselijk getuigenis is, werkt dit niet als een wetenschappelijk bewijs” (*ibid.*).

Opm.-- Bergier maakt een opmerking die misschien ooit van belang is. Na de ontmoeting met de door de Parkinsonziekte getroffen Coustal stelde Bergier analoge gevallen vast: “Ik acht mij nu ertoe in staat te beweren dat al wie zich aan uittreding waagt, het gevaar loopt de ene of andere dag met de Parkinsonziekte te zitten”. (o.c. 223). De gevestigde geneeskunde beweert dat een letsel aan de hersenen en het zenuwstelsel de oorzaak is. In geen geval iets psychosomatisch. “Ik trek geen enkele conclusie - zegt Bergier - want het is niet uitgesloten dat zo’n letsels door ‘spirituele’ (*opm.*: in de geest gesitueerde) fenomenen veroorzaakt worden (die de medische wetenschap niet - nog niet - erkent)”.

Bergier vindt dat zoiets - “zoals honderden andere fenomenen” - zou moeten wetenschappelijk bestudeerd worden.

Opm.-- Bergier, ofschoon occult zeer geïnteresseerd, blijft radicaal vakwetenschappelijk. Wat typisch is voor het beste gedeelte in New Age.

Vampirismen.

‘Vampier’ kan betekenen “vleermuis, thuis in tropisch Amerika (en b.v. Indonesië), insectenetend maar desnoods zich voedend met het bloed van ingeslapen zoogdieren”. ‘Vampier’ kan ook betekenen “man of vrouw bij wie bloeddorstigheid en seksuele perversie samengaan” (zoals *R. Delorme, Les vampires humains*, Paris, 1979, 17 zegt) zo dat het gerecht ze vangt en berecht.

Terloops: “Peter Kürten, de vampier van Düsseldorf (1883/1931), had altijd bij vrouwen een succes waaraan zijn vampirisch gedrag niet vreemd was” (o.c., 91): toen zijn halsrechting naderde, verdrongen talrijke vrouwen zich bij de ingang van het gevang om liefdebrieven, bloemen en gedichten te laten afgeven” (o.c., 86). ‘Vampier’ kan ook betekenen “een levende maar vooral een gestorvene die (vanuit zijn graf) ‘s nachts op de eerste plaats vrouwen (of, indien de gestorvene vrouw was, mannen) bespoken zo dat dezen haar levenskracht verloren zien gaan”.

M.a.w.: iemand die - levend of dood - het op de algehele levenskracht of fluidum van anderen gemunt heeft. ‘Vampier’ kan ook betekenen “iemand die een huidkwaal vertoont die door porfyrie veroorzaakt wordt” (zoals *D. Starenskyj, L’allergie au soleil (La photosensibilité, les porphyries et la carbothérapie*, Richmond (Québec)/ St - Fargeau Ponhierry, 1986, uiteendoet). Een buitenissige hoeveelheid porfyrynes (= een soort moleculen) in de weefsels spelen, biologisch, een hoofdrol.

Fluïdieke vampirisme.-- Ons interesseert hier het derde (en enigszins vierde) type. Hoofdwerk: *R. Arnbelain, Le vampirisme (De la légende au réel)*, Paris, 1977. Etnologisch raden wij aan *A. Douglas, The Beast Within*, London, 1992 (de ondertitel “*A History of the Werewolf*” verraadt dat de vampier vooral als ‘s nachts uitgetreden levende bestudeerd wordt).

De beruchtste vampieren zijn de in de Balkanlanden aangetroffen gevallen. Dat dit nog doorgaat, na de val van het communisme, bewijst *Ioanna Andreesco, Où sont passés les vampires?*, Paris, Payot, 1997, waarin de bloedzuiger, in Roemenië, ‘moroi’ geheten, in interviews ter sprake komt.

Opm. -- Dat de lezer/ lezeres a.u.b. de fantasmen van filmmakers (denken wij aan de Dracula-figuur) uit het hoofd steken. Er is al te veel op sensatie beluste en ongezonde neiging aan het werk in zo’n voorstellingen. Wel kan de film *Silver Bullet* van Daniël Attias (VSA 1985) aanbevolen worden.

“De aluka, bloedzuig(st)er, heeft twee dochters: “Bezorg mij! Bezorg mij!”. Er zijn nl. drie onverzadigbare dingen (...): de sheol (de onderwereld, ‘hel’), de onvruchtbare baarmoeder, de aarde die nooit met water te verzadigen is (...).” (*Spreuken 30:15v.*). De ‘hel’ of onderwereld is in de ganse Bijbel a.h.w. het fundament van deze wereld die de naam “poorten der hel” (*Matth. 16:18*) draagt, d.i. stad waarover de machten van het kwaad dat het op de levenskrachten der schepselen gemunt heeft, ‘heersen’.

Tastbaar, althans voor zienden of sensitieven, wordt dit feit vooral bij valavond, zoals *Ps. 59 (58): 7* zegt: “Zij (de bloedmensen) zijn er telkens weer ‘s avonds. Als een hond grommen zij. Zij maken de stad onveilig”. En *Ps. 59 (58):16* voegt daar aan toe: “Zij zijn daar; op jacht naar voedsel. Zolang zij niet verzadigd zijn, grommen zij”. Terecht haalt R. Ambelain, o.c., 22s., dit uittreksel. van de H. Schrift aan.

S. Augustinus, Apuleius, De gouden ezel, aanhalend, zegt: “Apuleius zegt dat de zielen der mensen ‘demonen’ zijn. Dat zij na de dood lares worden, voor zover zij weldadig zijn, lemures of larvae, voor zover zij kwaadaardig zijn. Dat men ze “dii manes”, als goddelijk vereerde zielen der gestorvenen, heten voor zover men niet weet tot welk type zij behoren”. Daarmee bewijst de heilige enkel dat hij de begrippen der antieken terzake kent.

Vampieren in de strikte zin.-

De schrikwekkendste onder de manes of schimmen van gestorvenen zijn die welke vanuit hun graf uittredend (immers zij zijn nog steeds met hun stoffelijk overschot dat niet echt dood is, verbonden) in de omgeving op zoek zijn, onverzadigbaar als de hel zelf, naar levenskracht, vooral voor zover deze zich in het bloed (‘bloedziel(estof)’ geheten) bevindt.

Bij voorkeur hebben zij het gemunt op jongeren of bloed- en aanverwanten (hun gewezen vrouwen b.v. of hun minnaressen inzonderheid) tijdens de slaap. Indien de bloedzielzuiging lang genoeg duurt, krijgen de slachtoffers bloedarmoede en zo en sterven van uitputting.

Eens begraven worden deze slachtoffers op hun beurt vampieren, doordat zij (o.g.v. bloedvermenging) eveneens onverzadigbaar worden. Dat heet Ambelain “de keten der vampieren”.

Het gebeurt dat het slachtoffer via de eerste nachtmerries zich van het gevaar bewust wordt zo dat dankzij aangepaste rituelen de vampier afgeweerd, ‘bezworen’, wordt.

Zwart-magiërs, zelfmoordenaars, door de kerken geëxcommuniceerden, heiligschenners, gewelddadig gedoden, degenen die geen rituele uitvaart gekregen hebben, occultisten en dergelijken gelden als kandidaten-vampieren bij voorkeur.

Toetsing.-- Degenen die vampieren in de striktere zin ‘zien’, zeggen dat zij iets voor de dageraad hun graf weerom ingaan,-- niet gaande doch ‘glijdend’. -- Eens dat graf zo b.v. aangeduid wordt, gaat de gemeenschap over tot het ontgraven. Indien het stoffelijk overschot gaaf aangetroffen wordt, soepel, met graflinnen dat mooi rood bloed bevat (haimatodrosia), doorsteekt men het hart of onthoofdt men en verbrandt men het lijk. Althans in de Balkanlanden.

Eén methode om te toetsen bestaat er in een paard (al of niet bereden door een naakte jongeman die nog geen seksueel contact heeft gehad) tot bij het verdachte graf te brengen: indien het dier begint te zweten en trillen, dan ziet men daarin het teken dat onder die aarde een echt gevaarlijk vampier het vertrekpunt van zijn nachtelijke uittredingen heeft.

Grafleven.- Ambelain, o.c., 195/200 (*La vie possible dans le tombeau*) heeft het over dieren - b.v. kikkers - die in gesteenten levend aangetroffen worden (zo b.v. wanneer werklui in steengroeven erop stoten). Eeuwen leven zij daarin zonder lucht! -- Er zijn ook mensen bekend - ‘heiligen’ geheten - die jaren lang leven zonder voedsel (behalve b.v. de H. Hostie). Zodat, volgens Ambelain, de bloeddruipende goed bewaarde lijken van vampieren van het gevaarlijkste soort ‘waarschijnlijker’ worden door zulke ontdekkingen.

Levende ‘vampieren’. -- O.c., 201/206 (*Le vampirisme des vivants*).- Ook levenden ‘zuigen uit’. Men wordt dit o.m. gewaar doordat, na een langdurig contact (een lang bezoek b.v. of een langere behandeling), men zich opmerkelijk ‘doodmoe’ voelt. Zonder merkbare reden!

Sommige oud wordende mensen stralen iets dergelijks uit. Daardoor voelen zij zich tot “jong leven” aangetrokken, vooral tijdens de bijslaap. De jongeren verlengen zo het leven der oudwordenden maar verzwakken zelf door die overdracht van levenskracht.

Een voorbeeld: *1 Kon. 1:1/40*. Koning David wordt oud (en ‘koud’). De hovelingen bezorgen hem “een uitzonderlijk mooi meisje” (Abisjag) dat hem dient en bij hem slaapt (zonder eenwording) ... om zijn leven te verlengen. Aldus Ambelain, o.c., 201.

Lorelei.

Bibl. st.: R. Foncke, *Honderd Duitse balladen in originele versie*, Antwerpen, 1944, 105; 35. Een lorelei is een balladeske vrouw. Wat 'balladesk' is, zal uit wat' volgt blijken.

A. Mussche, *Nederlandse poëtica*, Brussel, 1948, 177, zegt dat de ballade - zoals hij ze definieert - een hoofdzakelijk in de noordelijke landen gepleegde dichtvorm is.

Voegen wij daaraan toe dat het een verhaal is en dus een volgorde van voorteken en vervolg. Zo b.v. ontmoet een ridder de heks lorelei (voorteken waarop hij er verliefd op valt (vervolg).-- Het typisch balladeske verhaal inzake lorelei is dat zij een vrouw is die erotiseert (voorteken) in de vorm van harmonie der tegengestelden: het onmiddellijke vervolg is de ondergang van wie aan haar op erotisch vlak roert.

Slotsom: de heks als heks erotiseert om te doden. Eros en thanatos lopen ineen.

Jos. von Eichendorff (1788/1857).-- Deze romantische dichter heeft ons in balladevorm de tragedie verwoord.

“Es ist schon spät. Es ist schon kalt. Was reitest du einsam durch den Wald?

Der Wald ist lang. Du bist allein. Du, schone Braut, ich führ' dich heim”.

“Grosz ist der Männer Trug und List. Von Schmerz mein Herz gebrochen ist.

Wohl irrt das Waldhorn her und hin. O Flich! Du weisst nicht wer ich bin”.

“So reich geschmückt ist Rosz und Weib. So wunderschön der junge Leib.

Jetzt kenn ich dich! Gott steh' mir bei! Du bist die hexe lorelei!”

“Du kennst mich wohl. Von hohem Stein schaut still mein Schlosz tief in dem Rhein.

Es ist schon spät. Es ist schon kalt. Kommst nimmermehr aus diesem wald”.

Opm.-- Een zelfde structuur - lieflijk voorteken/ tragisch vervolg - vertoont Die Nonne: de graaf zoekt ze in het klooster op uit verliefdheid maar “zij biedt hem een gouden bekertje aan”. “Er hat kaum ausgetrunken, springt ihm sein Herz entzwei”. Waarop zij hem lieflijk ter aarde bestelt.

Opm. -- Eichendorff schreef ook Die Waldfrauen. De jager, beneden, valt op één ervan verliefd, springt van zijn 'ros' om ze op het slot omhoog te gaan halen : “Weisz Keiner wo er blieb”. Een woudvrouw is één type lorelei.- Typisch, occult gesproken, is dat de lorelei u, indien gij ze erotisch benadert zonder hààr instemming, uw hele levenskracht ontnemt. Een proces dat meestal voor het slachtoffer ongemerkt verloopt. Wat de drie vermelde gedichten als “het ongezegde” vooropstellen.

Liefdesmagie.

Bibl. st.: R. Arvigo, *Sastun (Mon apprentissage avec un chaman maya)*, Paris, 1995
(// *Sastun (My Apprenticeship with a Maya Hailer (1994))*).

Rosita is een bekende Amerikaanse etnobotanica in Belize. Don Elijio Panti, een traditioneel genezer - H'men, een door Maya geesten geïnspireerd wijman - wijdt ze in in de geneeswijzen van Ix Chel, de Maya godin der genezing.--'Sastoen'. -- In Maya.-- Sas: licht, rein, spiegel. Toen: gesteente, tijdvak. Samen: sastoen (Engels: sastun, zatzun, sastoon).--

Het is een voorwerp, b.v. een stuk kwarts, dat als onderbouw dient bij mantiek (helderziendheid) en magie (occulte veroorzaking). Denk aan de pendel of glazen bol. "Sastoen, Sastoen, dankzij uw oneindige levenskracht..." is een gangbare inleiding tot een Maya gebed.

Maya erotische magie.-

O. c., 168/170. -- Een man toont een foto van een mooi meisje: "Ik wil dat zij van mij is".-- Don Elijio pleegt een encanto (// Frans: enchantement) op de foto. Met zijn sastoen: "Draag dit gedurende negen vrijdagen op uw hart terwijl gij herhaalt: "Gij zijt van mij. Kom hierheen. zit neer. En blijf".

De reactie van een moderne vrouw.-

Rosita Arvigo: "Wat betekent dat?". Doet gij zoiets dikwijls: op vrouwen met uw magie spelen ten voordele van mannen?". -- "Ja, mamasita. Dikwijls. Maar een encanto, lotsworp, werkt slechts zes maanden: de tijd die hem toegemeten wordt om te bewijzen dat hij zijn vriendin waard is. Bij de minste woedeaanval b.v. spat de toverkracht uiteen. (...). Ik bied hem enkel een kans om zijn waarde te tonen".

"Maar zij kan intussen toch zwanger geraken (...). Uw doenwijze bevalt mij niet! Werpt gij ook het lot op mannen?". -- "Indien een vrouw het mij vraagt, ja. Het is echter zeldzamer (...).

"Ik wist dat H'men verleidingsencanto plegen sedert onheuglijke tijden. Voor mijzelf was het uitgemaakt: zoiets doe ik nooit. Zo'n praxis is tegen al mijn vrouwelijke vooropstellingen".

Opm.-- Nu zij zijn gewetensvolheid had leren kennen, bleef zij bij hem. Toch is zij naïef: onder een laagje katholieke moraal gaat vaak bij zo'n 'toonbeeldige' wijmannen en wijvrouwen die fundamenteel de voorbijbelse traditie doorzetten, een diep heidendom schuil. Dit echter komt maar bloot in grenssituaties die b.v. zijn veroudering (minder zelfbeheersing) of heftige woedes.

Etnopsychologie, resp. Etnopsychiatrie.

Bibl. St.: Ch. Wooding, *Geesten genezen (Etnopsychiatrie als nieuwe richting binnen de Nederlandse antropologie)*, Groningen, 1984.

Het boek handelt over transculturele (cross-cultural) behandeling van ‘functionele’ (d.i. niet-organische, op letsels aan hersenen en zenuwen gebaseerde) stoornissen.

Onder ‘etnopsychologie’ verstaat steller die een praktijk terzake heeft, de studie van het zielenleven voor zover dit verweven is met het mens- en heelabeeld dat de metafysica van niet-rationalistische, niet-westerse culturen kenmerkt.

Terloops: Parijse etnopsychiaters als *G. Devereux (Mohave Ethnopsychiatry and Suicide, Washington, 1961)* stellen vast dat zowat 80% van de wereldbevolking nog steeds metafysisch denkt en dat daardoor de typisch westerse psychiatrie in de behandeling van mensen uit zo’n culturen dreigt te falen.

Dit blijkt vooral uit het behandelen van migranten die van buiten Europa komen.-- De “traditionele genezingsmethoden” zijn terzake veel efficiënter. Men heet ze dan ook ‘etnopsychiatrie’.

Wooding’s boek is een niet-simpel boek zowel in de uiteenzetting van de axiomata als in die van de ‘case-studies’ (steekproeven uit zijn praktijk). Toch dit.

O.c.. 72 / 77 (De geest die zich god waande).

Een Surinaamse komt bij Wooding terecht.-- Na een lang verhaal (klinieken, operaties vooral doch zonder echte genezing) in Nederland en Suriname stelt Wooding voor één van haar ‘winti’ (een onzichtbaar wezen heet ‘winti’) op te roepen. (*opm.:* wat hier een vorm van ‘spiritisme’ zou kunnen heten) “aangezien de winti precies weten wat er aan de hand is” (o.c., 75).

M.a.w.: steller werkt zich gewoon in de metafysiek van de vrouw in. Zij stemt in. Hij past het ritueel met de kom water toe. Een kommetje wordt tot bijna boordevol met water gevuld en in de hand van de vrouw gelegd. De therapeut stelt vragen. Bij een bevestigend antwoord door de winti via de kom helt het kommetje over en loopt er water uit. Bij een ontkennend antwoord gebeurt er niets.

Steller begon met aan de winti te vragen of één onder hen in het lichaam wilde intreden (‘inlijving’). Langzaam helt de kom. “Na twee à drie minuten veranderde het gezicht van de vrouw en dat interpreteerde ik als een teken van inbezitname”. (O.c. 75) Daarop gaat de communicatie “vraag antwoord” door totdat een therapie door de geest aangeduid wordt (zoals bij de oude Grieken).

“Mind power”.

Bibl. st.: *E.M. Monahan, The Miracle of Metaphysical Healing, West Nyack (New York), 1978-2.*

Schrijfster begint met te zeggen dat “positief denken” (versta: hoopvol denken) weliswaar in vele werken behandeld wordt - het is één de hoofdthema's van New Age - maar zo goed als nooit o.g.v. “de kracht die alles aankan, in onze geest”. Aan the energized mind (de gedynamiseerde geest) én de technieken ervan besteedt zij haar boek.

Een korte schets om te doen aanvoelen wat zij bedoelt. Bij een ongeluk liep zij een hoofdkwetsuur op: niet enkel bleef zij blind achter maar leed meteen aan epilepsie (tot zo'n tiental aanvallen per dag). Vier jaar later een nieuw ongeval: sindsdien was haar rechterarm verlamd.-- Voor alle drie de aspecten bleek, na wetenschappelijke behandelingen allerhande, haar ongeneeslijkheid.

“Metafysische genezing.” -

De term ‘metafysisch’ staat bij Monahan voor ‘alternatief’. -- Na vijf jaar “met de kop tegen de muur lopen” staat haar besluit vast: “Ik word weerom “a completely independent individual” (een volledig onafhankelijk individu)”.

“Sinds mijn kinderjaren had ik de geschiedenissen horen vertellen van mensen die, toen artsen en geneeskunde geen hoop meer lieten, “received miraculous healings” (gered werden door miraculeuze genezingen). Ik was altijd geïnteresseerd geweest in “the occult” (het occulte)”. (O.c., 3).

Schrijfster zet zich daarop aan het werk. Vraagt aan twee bevriende personen of zij haar wilden helpen bij het ontwikkelen van technieken terzake. Tien dagen later begon al het genezingsproces: naeen verdwenen blindheid, epilepsie, armverlamming.

“Ik had meteen zovele redenen om dankbaar te zijn en een massa dingen om over na te denken. Ik had geheimen, eigen aan metafysische genezing ontdekt en mijn besluit stond vast: ik zou die geheimen ter beschikking stellen van iedere man, vrouwen kind op deze planeet”(ibid.).

Schrijfster verwierf daarop een diploma van psychologie en sociologie aan the University of Tennessee. Op zijn Amerikaans zet zij haar wil door: zij haalt het op de onmacht én van de geneeskunde én van het positieve denken dat met “mind power” de mysterieuze maar, eens technisch beheerst, efficiënte geesteskracht, geen rekening houdt.

“En allen die hem (Jezus) aanraakten, werden genezen”.

Met deze tekst uit *Mark. 6: 56* kunnen wij dit hoofdstukje inleiden.

Om te begrijpen wat er echt gebeurt, lezen wij *Luk. 8:46*: “Wie heeft mij aangeraakt? (...). Iemand heeft mij aangeraakt want ik heb een ‘dunamis’ (lat.: virtus), kracht, van mij voelen uitgaan” (nadat een vrouw die jaren lang aan bloedvloeijing leed, de zoom van Jezus’ kleed had aangeraakt).-

Wat toentertijd de Bijbelse mensen nog wisten, komt met New Age, hoewel meestal zeer eigenmachtig (niet van de H. Drie-eenheid uitgaande), weerom aan het licht.

Bibl. st.: Guide des techniques du toucher, Genève, 1989.-

Dit op eerste gezicht waardeloze boekje doet ons letten op zo’n tweeëntwintig technieken van overdracht van levenskracht. Wij sommen op: voetretlexologie (Dr W. Fitzgerald / Eunice Ingham), lymfedrainage (Em. Vodder), gepolariseerde energie (Dr R. Stone), shiatsu (shi = vinger; atsu = druk) (W. Oashi e.a.), californische massage, metamorfosemassage, ayurvedische massage, Trager (Dr M. Trager), gezondmakings-aanraking (J.F. Thie), kinesiologie (Dr Goodheart), coreaanse relaxatie, reiki (rei = levenskracht; ki = individuele levenskracht) (Dr Usui), biodynamische massage (Gerda Boyesen), babymassage (Dr Fred. Leboyer), inwijdingsmassage (Alejandro Jodorowski), rolfing (Ida Rolfing), houdingsintegratie (prof. Jack Painter), orthobionomy (Dr A.L. Pëuls), chiropractie (D.D. Palmer), ethiopathie, osteopathie (Dr Still), do-in (do = methode; in = levenskracht) (J.-B. Rishi; J. Rofidal).

Onmogelijk ook maar iets afzonderlijks mee te delen in deze inleidende cursus dat een echt licht werpt op elk van deze tweeëntwintig op aanraken gefundeerde methoden. Wat echter wel opvalt, is het meestal filosofisch en vakwetenschappelijk ondoordachte inzake de axiomatic ervan. De aandacht gaat allereerst naar het vatten van een (lichamelijk en psychisch) probleem en het aankunnen van de oplossing ervan.

Speculaties interesseren meestal niet de initiatoren ervan. Wat in zekere zin spijtig is want zolang de axioma’s niet grondig beheerst worden, weet men eigenlijk niet heel en al wat men doet. Meestal blijft het dan ook bij ‘aanbevelen’ (zonder te verwijzen naar de onvermijdelijke mislukkingen). Maar goed: denken wij ‘positief’ en energetisch!

Charismatische beweging.

S. Paulus, in *1 Cor. 12/14*, wijdt nogal uitvoerig uit over de geestesgaven,-- als bisschop. Hij vangt aan bij de H. Geest, de Heer (Jezus, de Zoon), God (onderverstaan: de Vader), die elk op hun wijze actief zijn in de charismata. Paulus denkt radicaal trinitair. Charismata zijn o.m. ‘wijsheid’ (hoger inzicht), ‘wetenschap’ (catechetische begaafdheid), ‘geloof’ (in een opvallend echte graad), genezingskracht (paranormale begaafdheid maar radicaal trinitair), profetie (helderziendheid, zoals *Joh. 4:19* nog duidelijk zegt), glossolalie (het spreken in onbekende talen), duiding van glossolalie. Op een andere plek vermeldt hij wonderen verrichten, genezingskrachten, wonderbare weldadigheid, leiding inzake kerkelijke organisatie, talen (*1 Cor. 12:28v.*).

Voor wie de schrift een beetje kent, is het duidelijk dat *Gen. 6:3* hierbij in omgekeerde zin alles verduidelijkt.-- Jahweh ziet dat de feitelijke mensheid ‘vleselijk’ (zondig, d.i. gewetenloos) wordt. Waarop hij reageert met: “Dat mijn geest (*opm.*: goddelijke levenskracht) niet zonder meer verantwoordelijk zij voor de mens voor zover hij vlees is”.

M.a.w.: indien gewetenloos (in een grensoverschrijdende graad), dan terugtrekking van Gods geest, d.i. van diens altijd reddende levenskracht die als hoofdvoorwaarde heeft: de decaloo (tien geboden), volkse samenvatting van gewetensvol gedrag. Zoals Petrus te Jeruzalem zelf zegt: wat de talensprekende apostelen als spektakel te zien geven, is de verwerkelijking van Joëls voorspelling.

Spektakel.-- Te Jeruzalem waren er die de glossolale apostelen voor op een te vroeg uur dronkenen aanzagen! Lezen wij *P. Beijersbergen, Hindernissen*, in: *Bouwen aan de Nieuwe Aarde* (Eindhoven). 1975: sept 18/23.

In *New Covenant* 1975: juli vertelt een schrijfster, *M. Drahos*, haar ontwikkelingsgang t.a.v. de charismatische (in protestantse middens: pinkster-) vernieuwing. Enerzijds achtte zij de mensen als echt Godbewogen. Anderzijds was zij ervan overtuigd dat men pas ‘godsdienstig’ kan zijn “als het allemaal op verstandelijke manier uitgerafeld en beredeneerd is”. Haar zoon: “Uw geloof is helemaal geen geloof tenzij gij redeneert met uw hart”. Waarop de moeder,-- “een beetje in haar trots gekwetst”, begon aan een gewetensonderzoek inzake haar graad van geloof. Toen keerde in haar hart het getij.

Mirakel (definitie).

Bibl. st.: C. Hirshberg/ M. Barasch, *Guérisons remarquables*, Paris,1998, (*Remarkable Recovery*, New York, 1995). Wij staan stil bij o.c., 51/56 (*Miracle*). Merkwaardige genezingen definiëren is een bijna ondoenlijk iets.

Stellers steunen zich op *Shapiro*, in: *Eye, Ear, Nose, Throat*, 1967: oct.. Dr. Shapiro begint met te herinneren aan de H. Peregrinus, de beschermheilige tegen kanker, die zelf ervan genas.

Daarop heeft hij het over de beroemde genezing van Zr. Gertrudis. Gehospitaliseerd in New Orleans 27.12.1934. De laatste maanden was zij snel achteruit gegaan en leed enorm: zware koorts met overgeven en rillen. Dr. J. Nix, die ze al geopereerd had aan de galblaas, verzorgde ze. Diagnose: pancreaskanker (de pancreas was driemaal groter dan normaal). Gezwel dat niet te opereren viel.

De zusters van de Congregatie der liefde richtten haar gebeden tot Moeder Seton, de stichteres: in novenen vroegen zij “het leven van Zr. Gertrudis te sparen opdat zij God verder zou dienen”. De zuster begon zich beter te voelen, herstelde geleidelijk, verliet de kliniek 01.02.1935, hernam haar werk 01.03.1935. Zij stierf schielijk 20.08.42 waarbij de autopsie (36 uren later) - door Dr W. Siebert - aantoonde dat de doodsoorzaak een massieve longembolie was. Van haar pancreaskanker was geen spoor meer.

Opm.-- Wat is hier de ware oorzaak der genezing die door artsen als “merkwaardige genezing “geduid wordt? De gebeden met het zeer omljnde gevraagde? Haar eigen positief denken? Of de twee samen? Of wat anders?

Ann O’Neill.-- Op vierjarige leeftijd komt zij in de kliniek terecht om reden van hevige lymfeleukemie in de loop van de Goede week 1952.-- Toentertijd was de ziekte totaal ongeneesbaar. Nu zowat 73%.-- Haar ouders - op zeker ogenblik - wikkelen het kind in een deken, trokken ermee bij regenweer naar het graf van Moeder Seton waar kloostervrouwen aan het bidden waren.-- Enkele dagen later was er van kanker in haar bloed geen spoor meer.

Opm. -- Het Vaticaan liet de zaak onderzoeken, vroeg negen jaar later dat Ann zich zou onderwerpen aan een pijnlijke biopsie van het beendermerg om de genezing te toetsen. De biopsie verliep o.l.v. S. Farber, prof pathologie aan Harvard University (bekend om de eerste doeltreffende behandeling van leukemie).

De paus verklaarde daarop de genezing voor echt, canoniseerde moeder Seton: zij werd zo de eerste Amerikaanse vrouwelijke heilige.

De verklaring

Stellers zien er meer dan één.

1. Wetenschappelijk.-- M. Sacks, Ann's arts, één der uitstekendste hematologen van de VSA, getuigde voor het Vaticaanse gerecht dat, gezien de bloedende wonden in de nek en de rug, haar anemie en een koorts van meer dan 40° zij zo'n dodelijke ziekte niet kon overleven.

2.1. Psychologisch.-- Allen die het meemaakten, herinneren zich hoezeer Felixana O'Neill, Anns moeder, zielsveel aan haar dochtertje gehecht was. Zo herinnert Dr J. Healy zich nog zeer duidelijk haar onwrikbaar geloof (versta: overtuiging): "Zij heeft er nooit aan getwijfeld - zelfs geen vijf seconden, dat Ann zou genezen". (Tamara Jones in *The Washington Post* 03.04.1994). Zij was voor de derde maal zwanger. Toch waakte zij dag en nacht bij haar kind - het koortshete voorhoofdje afvegend - en verliet het pas wanneer zij naar de kraaminrichting moest.

Opm.- Wat men nu, in New Age, positief denken zou heten, kan mede de oorzaak van de 'merkwaardige' genezing zijn. 'Positief' betekent hier "zich de afloop gunstig voorstellend" (wat een vorm van visualiseren is, d.i. met de verbeelding zich het kind als genezen durend voor de ogen houden).

2.2. Biologisch.-- Toen Ann doodziek was, kreeg zij windpokken en een zware longontsteking (pneumonie).-- Meerdere artsen stellen zich de vraag of juist dat niet Ann's weerstandssysteem ('immuunstelsel') - in de taal Van Franse artsen "le terrain" - geprikkeld heeft zo dat een -- zeer mysterieuze, genezende energie loskwam. Maar daartegen pleit dat zo'n type van terugloop ('remissie') nooit blijft duren.

Ann O'Neill nu.-- Hoe dan ook: Ann is nu (1995) kapster en moeder, ja, grootmoeder op haar zesenvestigste. Zij heeft zware problemen achter de rug en zeer onlangs nog een echtscheiding en de moord op haar oudste zoon door een zestienjarige te verwerken gehad.

Meerdere malen woont zij de mis bij en gaat twee keren naar de mis op zondag. Zij beweert: "Onder de mis voel ik mij geëlektriseerd". Zij schrijft dit mysterieuze fenomeen toe aan "de H. Geest". Voor de rest leeft Ann als iedereen.

Opm.-- De 'elektrisering' die zij waarneemt, lijkt erop te wijzen dat zij 'sensitief' (heldervoelend) is. Ook een New-Age fenomeen

Het feitelijke functioneren der (wetenschappelijke) rede.

Beginnen wij met een boutade van W. James.

“Iedere nieuwe leer gaat door drie fasen.

1. Men valt ze aan door ze als absurd af te doen.

2. Dan aanvaardt men ze als waar maar zonder veel draagwijdte.

3. Tenslotte erkent men haar ware betekenis en maken de tegenstanders ervan er aanspraak op ze ontdekt te hebben”. –

Ofschoon boutade, toch herhaalt wat James zegt, zich nog dagelijks. Zelfs, ja, vooral in wetenschapsmiddens.

Dr. Larry Dossey.-- In het voorwoord van *C. Hirshberg/ M. Barasch, Guérisons remarquables*, Paris, 1996 (*// Remarkable Recovery*, N.Y., 1995), 7/ 13, zegt Dossey wat volgt.

In het begin van mijn loopbaan zag ik een longkanker met metastasen verdwijnen zonder medische behandeling. Daarop ondervroeg ik twee van mijn professoren.

1. De ene: “Dat gebeurt”. Hij ging weg.

2. De andere: “Dat is het natuurlijke verloop van de ziekte”.

Ofschoon verrast door de merkwaardigheid der genezing stelden beiden mij min of meer gerust.

a. Net als mijn professoren achtte ik mij door dergelijke fenomenen a.h.w. bedreigd. In het besef dat ik ze niet kon duiden noch beheersen, wou ik er mij niet verder mee ophouden. Want “een kanker die vanzelf verdwijnt”, herinnert er de arts aan dat hij niet alles weet. Daarmee nam ik de klassieke houding van het medisch corps aan: doen alsof zij niet eens bestaan.

Heden acht ik zo’n houding wetenschappelijke geest onwaardig.-- Met een wezenlijk minimum aan wetenschappelijke nieuwsgierigheid zou iedereen die wetenschappelijk ingesteld studeert, in “spontane teruglopen” van kanker een echte goudmijn van aanduidingen voor een behandeling kunnen zoeken en vinden. Net als het placebo-effect echter zijn dergelijke opvallende genezingen een zwakke plek in de theorie.

Dossey is directeur Alternatieve geneeswijzen, mede-president van verscheidene organisaties voor alternatieve geneeswijzen, gewezen hoofd van de kliniek van Medical City Dallas Hospital. Wat betekent dat hij er iets van afweet.

Opm.-- “De meeste vergissingen der mensen zijn niet zozeer te wijten aan het feit dat zij, uitgaande van ware vooropstellingen, verkeerd redeneren maar van het feit dat zij, uitgaande van onjuiste - *opm.*: voor verbetering vatbare - oordelen of vooropstellingen, juist redeneren”. (Logique de Port-Royal).

“Ik wilde niet zien” (torey hayden).

“Zij ging krom” (*Luc. 13:11*). Met deze zin als motto vatten wij *T. Haden, L’enfant qui ne parlait pas*, Paris, 1992 (// *Ghost Girl* (1991)), aan.

Torey, Hayden, wereldbekende psychologe, specialiste inzake (o.m. autistische) kinderen, krijgt, in 1987, in Pecking (Canada) een klas met “moeilijke kinderen”, onder wie Jade die “krom ging” en niet praatte.

Het gegeven.-- Hayden vangt het kind op na de klasuren. Op school. Zodat het op de duur zijn geheimen loslaat. Jade heeft het o.m. over Tashee, een kindje dat gruwelijk de dood inging.

Een groot gedeelte der verhalen verwijzen onmiskenbaar naar de praxis binnen een gedeelte der occultistische groepen (o.c., 220). Zo: bloedriten (mèt “de macht die de groep verwerft dankzij het offer van een zesjarig kind”); “666” (in *Apoc. 13:18* de naam van Satan); de keling van Tashee met een lange offerdolk (versierd met een soort maansikkel) en andere dingen die het kind niet uit zichzelf kon halen.

Het gevraagde (de duiding).-- O.c., 221.-- De politie van Pecking en Falls River nam wat Jade zei, ernstig op. Men vindt immers vaak het stoffelijk overschot van kinderen (o.m. in de USA). Doch alle mogelijke opsporingen leverden niets op.-- Hayden ziet een drietal hypothesen.

a. *Psychologische hypothese.*-- Zijzelf is beroepspsychologe. De sociale assistenten en psychiaters zijn grondig overtuigd: het is een psychologisch, resp. psychiatrisch verklaarbaar geval. Nl.: abnormaal gedrag.

b.1. *Pedofiele hypothese.*-- Wat Jade zegt over video (en haar doodsschrik voor filmen) alsook over ‘magnetoscoop’ (toentertijd zeldzaam), wijst op pedofilie en porno (kinderporno dan).

b.2. *Satanistische hypothese.*-- Hayden verkiest de pedofiele hypothese. Maar zij bekent:

a. onkunde inzake occulte fenomenen,

b.1. specialistische blindheid (vakidiotie (McLuhan)): “een zekere verblinding”. “Ik duidde alle gedrag in termen van (*opm.*: de wetenschappelijke) psychologie en psychiatrie”. “Ik wilde niet zien”. (O.c., 219).

b.2. “Ik was nog jong en mijn loopbaan was kwetsbaar(...). Het leek mij gevaarlijk zo mij als specialiste op het spel te zetten”. (O.c., 220).

Zelden is iemand uit de wetenschappelijke wereld zo “eerlijk bekennend” geweest.